

JAARSTUKKEN 2018

Cuijk, 11 april 2019
Versie AB

VOORWOORD.....	5
I BESTUURLIJKE SAMENVATTING.....	7
Algemene beschouwingen.....	9
Financiële beschouwingen.....	12
II JAARVERSLAG 2018	15
1. PROGRAMMAVERANTWOORDING	17
1.1 Algemeen.....	17
1.2 Programma fysieke leefomgeving.....	18
1.3 Programma Afvalinzameling en -verwerking	26
1.4 Programma Crisis- en klachtenbeheer (vervallen)	28
1.5 Bedrijfsvoering.....	29
2. PARAGRAFEN	31
2.1 Weerstandsvermogen & risicobeheersing	31
2.2 Financiering	35
2.3 Bedrijfsvoering.....	38
2.4 Paragraaf Verbonden Partijen.....	43
2.5 Niet van toepassing zijnde paragrafen.....	43
III JAARREKENING 2018	45
3. OVERZICHTEN	47
3.1 Balans per 31 december 2018.....	47
3.2 Baten en lasten.....	49
3.3 Recapitulatie resultaat	50
3.4 Onderverdeling lasten naar overhead en programma's	50
4. TOELICHTINGEN	51
4.1 Waardering grondslagen jaarrekening.....	51
4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018	54
4.3 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	62
4.4 Toelichting op overzicht van baten en lasten 2018.....	63
4.5 Incidentele baten en lasten.....	69
4.6 Financieel overzicht per taakveld BBV	70
4.7 Overzicht aanwending post onvoorzien.....	70
4.8 Declarabiliteit	70
4.9 Wet Normering Topinkomens (WNT).....	73
4.10 Bijdrage deelnemers.....	76

5.	Overige gegevens.....	77
5.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	77
IV	BIJLAGE	81
1.	Risicoprofiel per 31 december 2018.....	83
2.	Samenwerking omgevingsdienst brabant	84

VOORWOORD

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2018 aan. Deze jaarstukken bestaan uit een jaarverslag (de programmaverantwoording) en uit een jaarrekening (de financiële verantwoording). Met deze jaarstukken legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in 2018.

Door de vertraging in de vaststelling van de herziene begroting, vastgesteld in het Algemeen Bestuur op 19 december 2018, heeft u in 2018 geen Bestuursrapportage ontvangen.

Leeswijzer

In hoofdstuk I presenteren wij u op hoofdlijnen een bestuurlijke samenvatting, zowel beleidsmatig als financieel van de jaarstukken 2018.

In hoofdstuk II treft u het jaarverslag aan. Dit jaarverslag bestaat uit de programmarekening waarbij is toegelicht of de destijds in de primaire begroting opgenomen beleidsvoornemens al dan niet zijn gerealiseerd. In het tweede gedeelte van het jaarverslag is ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.

In hoofdstuk III vindt u de financiële jaarrekening. Deze omvat een totaaloverzicht van de balans per 31 december 2018 en de baten en lasten over 2018. Beide onderdelen zijn daarbij voorzien van een toelichting en de daarbij verplicht voorgeschreven bijlagen.

I BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Algemene beschouwingen

Hierbij bieden wij u de Jaarrekening 2018 aan. 2018 was voor de ODBN een belangrijk jaar in de ontwikkeling van de dienst.

In de herziene begroting 2018 zijn herziene, kostendekkende tarieven vastgesteld en is als uitgangspunt het totale volume aan uren uit de vastgestelde werkprogramma's gehanteerd. Als gevolg van de herziene tarieven is in januari, over heel 2018, een afrekennota aan de deelnemers gestuurd. Hierin zijn basis VTH- en verzoektaken meegenomen. Deze jaarrekening sluit qua opzet aan bij de begroting waardoor overeenkomstig de uitgangspunten van de Besluit begroting en verantwoording (Bbv) wordt verantwoord.

5 jaar ODBN

De ODBN bestond eind 2018 5 jaar. Bij dit eerste lustrum is met de collega's en deelnemers stil gestaan. Want 2018 is een kantelpunt geweest in meerdere opzichten. Over discussiepunten die al bestonden sinds het ontstaan van de dienst zijn in 2018 belangrijke besluiten genomen. Hierdoor is de ruimte ontstaan om de komende jaren verder door te groeien naar de kennisautoriteit die de dienst voor haar deelnemers is.

Afronding bestuurlijke dossiers

De bestuurlijke discussies die zijn afgerond in 2018, hadden te maken met de reserves, voorzieningen en eigendommen. Door de afronding van de besluitvorming is de inhoud van ons werk weer voorop is komen te staan.

Daarnaast is er besloten om te komen tot kostendekkende tarieven die op 18 december 2018 met terugwerkende kracht zijn vastgesteld voor het jaar 2018. Hierdoor ontstaat bij de dienst de ruimte om door te ontwikkelen en de organisatie verder op orde te brengen.

Huisvesting

De zoektocht naar een geschikte centrale huisvesting is afgerond zodat in 2019 toegewerkt kan worden naar een werkplek voor alle collega's van de ODBN in De Vliert in 's-Hertogenbosch.

Werkprogramma's

Doordat er eind 2018 voor het eerst tijdig kon worden beschikt over de werkprogramma's voor 2019, is het inzicht in de feitelijke werklast zichtbaar geworden. Een mooi resultaat.

Review en Meerjarenontwikkelingsprogramma

Naar aanleiding van de Review van begin 2018 is een Meerjarenontwikkelingsprogramma (MJOP) opgesteld met een looptijd tot en met 2020. Dit programma bevat 10 projecten die de komende jaren worden uitgevoerd om tot structurele verbeteringen in de bedrijfsvoering te komen. Naast een planning van deze projecten zijn ook de kosten in beeld gebracht. Omdat dit incidentele kosten zijn, zijn deze conform besluitvorming in het Algemeen Bestuur van 11 juli 2018 niet via de tarieven in rekening gebracht. Deze zijn in 2018 gedekt uit de eigen middelen en worden in 2019 en 2020 apart in rekening gebracht bij de deelnemers op basis van de verdeelsleutel van de collectieve taken. De uitvoering verloopt gestaag, en volgens planning.

Ontwikkeling van ons werk

Sinds de start van de ODBN zien we dat onze deelnemers meer van ons verwachten dan alleen maar uitvoerende werkzaamheden. We worden gevraagd om vanuit de uitvoering mee te denken over beleid. Daarnaast spelen er grote maatschappelijke vraagstukken waarbij onze dienst gevraagd wordt.

Denk hierbij aan het verbod op de asbestdaken, ontwikkelingen in de veehouderij, mestfraude, milieuvraagstukken als Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en nieuw opgedoken problemen zoals legionella bij waterzuiveringen.

Ook op landelijk niveau worden de omgevingsdiensten steeds meer gezien als gesprekspartner naast het VNG en het IPO. Hier sluiten onze medewerkers aan bij discussies rond bijvoorbeeld asbest of het dossier rond stikstof en de PAS. Een compliment voor onze medewerkers die hier al hun kennis inzetten en deze rol met veel energie oppakken.

Verder hebben we de ontwikkeling gezien dat we als dienst steeds meer opdrachten van onze deelnemers krijgen. Dit heeft enerzijds te maken met de economische groei maar ook omdat de expertise bij de deelnemers vaak niet meer aanwezig is. Dit vergt van ons dat onze organisatie meegroeit met deze vraag.

Werving en selectie

De grootste uitdaging daarbij is de werving en selectie van nieuwe medewerkers en het behouden van onze bestaande medewerkers. Voor een aantal vacatures zijn er onvoldoende kandidaten beschikbaar die de gewenste kennis en vaardigheden hebben. Dit was aanleiding om zelf een groep van 11 handhavers te gaan opleiden. Een succes dat in 2019 wordt herhaald met een opleiding voor vergunningverleners.

De eerste resultaten van het ingezette wervingsbeleid zijn succesvol. We sluiten 2018 af met meer mensen in vaste dienst en een verlaging van de externe inhuur. De acties om meer medewerkers in dienst te nemen dan in te huren, behoudens uiteraard een flexibele schil, gaan onverminderd voort. Dat dit nodig is blijkt ook uit de stijging van de tarieven van de externe inhuur als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Omdat de krapte in de arbeidsmarkt niet uniek is voor de ODBN, zal in 2019 blijken of het gewenste aantal vaste medewerkers ook behaald kan worden.

Ziekteverzuim

De daling van het ziekteverzuim heeft zich doorgezet mede door extra inspanningen op dit terrein en is voor 2018 net onder de 6%. Dit is 0,5% lager dan waarmee in de begroting rekening is gehouden en net boven het landelijk gemiddelde (ongeveer 5,5%). Het ingezette beleid wordt in 2019 voortgezet.

Declarabiliteit

Werkinhoudelijk is 2018 een succesvol jaar geweest. De geraamde declarabele uren uit de herziene begroting zijn gerealiseerd; 236.000 begroot en bijna 237.000 gerealiseerd. De declarabele uren per fte zijn in 2018 toegenomen in vergelijking met eerdere jaren, maar voldoen nog niet aan onze norm van 1350 uur. De redenen hiervan worden hieronder toegelicht.

Doordat een grote groep agrarische toezichthouders intern is opgeleid heeft dit voor deze groep en voor hun begeleiders tot minder declarabele uren geleid. Dit komt overeen met ongeveer 4.800 uren (ruim 3,6 fte). Daarnaast vergt ook het inwerken van nieuwe medewerkers en de steeds wisselende inzet van inhuurkrachten veel extra tijd. De inhuurkrachten zijn wel noodzakelijk geweest om de werkprogramma's überhaupt te realiseren.

De keuze om, gezien de situatie op de arbeidsmarkt, zelf mensen op te leiden is een keuze om te investeren in continuïteit en kwaliteit van de organisatie en de dienstverlening. Het totale efficiencyverlies is van tijdelijke aard en komt overeen met een capaciteit van 6,6 fte. Zonder dit efficiencyverlies zou de ODBN de declarabiliteitsnorm wel hebben gerealiseerd.

Als gevolg van individuele loopbaantrajecten waren de opleidingskosten in 2018 hoger dan begroot. Hiermee is voorkomen dat er in de toekomst wachtgeldverplichtingen ontstaan. Dit alles tezamen leidt tot een nadeel op de post 'personeel' van € 605.500.

Financieel sluit 2018 met een positief resultaat van bijna € 7,9 miljoen. Dit lijkt fors, maar dit wordt vooral veroorzaakt door een aantal boekhoudkundige mutaties en incidentele voordelen. In de exploitatie van de ODBN zijn enkele nadelige verschillen die het resultaat drukken. Zo is gebleken dat bij het opstellen van de herziene begroting 2018 onjuiste aannames zijn gedaan over de verwachte vervoersbewegingen van de medewerkers; deze blijken te laag te zijn ingeschat.

Concluderend betekent het bovenstaande dat het resultaat van 2018 veroorzaakt wordt door een mix van enkele incidentele voordelen en door enkele overschrijdingen van tijdelijke aard.

2018 was het eerste volle jaar van de uitvoering van het MJOP. Op basis van de projecten in het kader van dit MJOP worden nu wel alle randvoorwaarden om als organisatie in control te komen en te blijven, ingevuld. Daarmee kan beter dan ooit gestuurd worden op de declarabiliteit van onze medewerkers en andere bedrijfsvoeringsaspecten. De activiteiten in 2019 en 2020 zijn nog noodzakelijk als afronding van deze projecten onder het MJOP. Daarom beschouwen wij de overschrijding van de loonsom als een incidenteel nadeel.

In 2019 wordt een nieuwe regeling vastgesteld betreffende de reiskosten woon-/werkverkeer. De financiële gevolgen hiervan zullen, indien aan de orde, in de 2^e bestuursrapportage 2019 worden gepresenteerd.

Financiële beschouwingen

De financiële jaarrekening over het jaar 2018 sluit voor de reguliere bedrijfsvoering met een voordelig resultaat van € 6.743.400. Na de verwerking van de geplande en begrote mutaties in de reserves resulteert er een voordelig resultaat van € 7.882.600. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

- Voordelig resultaat ODBN € 7.483.200
- Voordelig resultaat BCA € 399.400

In overleg met de nieuwe accountant zijn enkele voorzieningen vrijgevallen. Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om het leeuwendeel hiervan om te zetten in nieuwe reserves. In de in 2018 vastgestelde herijking reserves en voorzieningen lag de nadruk vooral op een kwantitatieve analyse. Daar is nu een kwalitatief vervolg aan gegeven.

Het positieve resultaat van de ODBN is op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

Omschrijving	Resultaat	
1. Bijdrage deelnemers	-454.500	N
2. Personeelskosten	-605.500	N
3. Dienstreizen / Woon-werkreizen	-133.600	N
4. Huisvestingskosten	606.700	V
5. Verkoop onroerend goed	884.800	V
6. Resultaat BCA	-36.100	N
7. Post onvoorzien	100.000	V
8. Begroot resultaat	373.600	V
9. Vrijval voorziening ISV	6.726.300	V
10. Vrijval voorziening tariefzakken (BCA)	435.500	V
Overige	-14.600	N
Totaal voordelig saldo	7.882.600	V

Voor een uitgebreide toelichting op de verschillen verwijzen wij u korthedshalve naar de toelichting in hoofdstuk III van dit document, onderdeel baten en lasten. In onderstaande tabel wordt het gezuiverd resultaat weergegeven:

Resultaat als gevolg van exploitatie ODBN (excl. Incidenteel)	Resultaat	
1. Bijdrage deelnemers	-454.500	N
2. Personeel	-605.500	N
3. Dienstreizen / Woon-werkreizen	-133.600	N
4. Huisvestingskosten i.v.m. verhuizing	67.700	V
5. Post onvoorzien	100.000	V
6. Begroot resultaat	373.600	V
Totaal voordelig saldo / resultaat voor bestemming onderdeel ODBN	-652.300	N
7. Resultaat BCA	-36.100	N
Totaal voordelig saldo / resultaat voor bestemming onderdeel BCA	-36.100	N
Totaal resultaat ODBN en BCA	-688.400	N

Van het voordelig resultaat van de BCA van € 399.400 wordt voorgesteld om € 435.500 te bestemmen voor een nieuw te vormen egaliseringsreserve tariefzakken.

Van het voordelig resultaat ODBN van € 7.483.200 wordt voorgesteld om € 6.726.300 te bestemmen voor een nieuw te vormen bestemmingsreserve ISV en om € 494.500 te bestemmen voor een nieuw te vormen reserve huisvesting.

Voorstellen tot bestemming resultaat	Bedrag	
1. Oprichten reserve huisvesting	-494.500	N
2. Oprichten bestemmingsreserve ISV	-6.726.300	N
3. Oprichten egalisatiereserve tariefzakken (BCA)	-435.500	N
Totaal voorgenomen bestemmingen	-7.656.300	N

Na bestemming resteert een voordelig resultaat van € 226.300. Dit is als volgt opgebouwd:

- Resultaat na bestemming ODBN € 262.400
- Resultaat na bestemming BCA €- 36.100

Voorgesteld wordt om € 36.100 te onttrekken uit de bestemmingsreserve BCA. Na deze onttrekking resteert binnen de bestemmingsreserve BCA nog een bedrag van € 553.300.

Tevens wordt voorgesteld om € 262.400 toe te voegen aan de algemene reserve ODBN. Deze komt daarmee uit op een bedrag van € 2.094.100.

Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord,

De secretaris,

De voorzitter,

Dhr. J.A.J. Lenssen

Dhr. M.C. Bakermans

II JAARVERSLAG 2018

Behorende bij onze
Verklaring d.d.
11-04-2019

1. PROGRAMMAVERANTWOORDING

1.1 Algemeen

Structuur

De vastgestelde herziene begroting 2018 ODBN onderscheidt 3 programma's die in de jaarstukken verantwoord worden. Hierbij gaat het om de volgende indeling:

- Fysieke leefomgeving
- Voormalige RMB-taken (inclusief taken BCA)
- Bedrijfsvoering

Ten behoeve van de verantwoording in de opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie zijn er uitgebreide inhoudelijke rapportages opgesteld en beschikbaar gesteld aan de individuele deelnemers.

Regionale strategische samenwerking

De drie Omgevingsdiensten in Noord-Brabant (OMWB, ODZOB en ODBN) werken nauw samen met elkaar. Deze samenwerking vindt vooral plaats op inhoudelijk vlak. Bijvoorbeeld door samen op te trekken bij het ontwikkelen van een kader voor de VTH taakuitvoering (ROK/GUK). Maar ook door samen te werken bij werving en selectie. Meer informatie over de samenwerking treft u aan in bijlage 2 waarin u een jaarverslag vindt betreffende de samenwerking van de drie omgevingsdiensten.

1.2 Programma fysieke leefomgeving

De ODBN draagt met kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de VTH-taken en het adviseren van het openbaar bestuur bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor burgers en bedrijven in de regio Noordoost-Brabant. Het 'Landelijk Basistakenpakket' dat sinds 2017 een wettelijke grondslag kent, vormt het fundament van de omgevingsdienst. De basistaken voor gemeenten en provincie zijn niet exact hetzelfde, maar kennen wel dezelfde wettelijke verankering. Dit programma heeft als hoofdcategorieën vergunningverlening en toezicht & handhaving.

1.2.1 Inhoud programma

De ODBN zorgt voor een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Kerntaken die we hiervoor uitvoeren zijn: vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit doen we binnen de kaders van de wetten op het gebied van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Naast deze kerntaken verzorgen we ook de advisering op het gebied van omgevingsrecht. Tenslotte wordt binnen dit programma ook de sanering van het verkeerslawaaï met betrekking tot de ISV-gelden verantwoord. De kwaliteit van onze werkzaamheden wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die integer, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

Omschrijving beleidskaders/richtlijnen	Datum	Expiratiedatum
Wet milieubeheer	1-mrt-93	Open
Activiteitenbesluit	1-jan-08	Open
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	1-okt-10	Open
Wet natuurbescherming	1-jan-17	Open
Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Brabant – Noord	16-nov-11	Open
Draaiboek deelproces milieubeheer	25-sep-17	Open
Consignatieregeling	1-jan-17	Open

1.2.2 Wat willen we bereiken?

Naast de reguliere taakuitvoering op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving houden we ons ook bezig met ontwikkelingen en vernieuwingen binnen dit werkgebied. We willen onze werkwijze steeds laten meebewegen met de zich aandienende veranderingen. Een belangrijk ontwikkelpunt voor onze organisatie is een gebiedsgerichte, omgevingsbewuste en bestuurlijk-sensitieve benadering bij de uitvoering van ons werk.

De wereld om ons heen verandert snel. Daardoor kunnen we ons werk alleen optimaliseren als we nauw samenwerken met onze deelnemers en met relevante partners in het veld. In die samenwerking kunnen we kennis van de lokale situatie optimaal koppelen aan onze kennis en deskundigheid over de fysieke leefomgeving. Zo kunnen wij maatwerk leveren voor bedrijven, burgers en de leefomgeving. En om in 2021 klaar te zijn voor de Omgevingswet gaan we de komende jaren de samenwerking verder intensiveren. Dat doen we zowel binnen als buiten de ODBN.

1.2.3 Wat hebben we daarvoor gedaan in 2018?

Basis-, verzoek- en aanvullende verzoektaken

VTH-taken

Op basis van het uitvoeringsprogramma zijn bedrijven gecontroleerd aan de hand van de milieuwet- en regelgeving. Bij een aantal branches is een risicogerichte benadering toegepast. Ook heeft toezicht en handhaving plaatsgevonden vanuit de Wet natuurbescherming.

De werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening zijn toegenomen (mogelijk veroorzaakt door een aantrekkende economie).

Het aantal te verlenen omgevingsvergunningen milieu neemt af maar de complexiteit per vergunning is toegenomen. Het aantal meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit is ook toegenomen.

Streven is dat vergelijkbare activiteiten op vergelijkbare wijze worden beoordeeld. Wettelijke procedures die worden doorlopen, geven burgers de gelegenheid inspraak uit te oefenen en tijdig kennis te nemen van de inhoud van de vergunning, ontheffing etc.

Wet Natuurbescherming (Wnb)

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Ook in 2018 is gebleken dat de kennis van deze wet, en dan met name van het onderdeel soortenbescherming, buiten onze organisatie beperkt is. Dit blijkt uit het naleefgedrag. Daarom is er actief ingezet om het bewustwordingsproces te stimuleren bij burger, bedrijf en gemeenten. Anderzijds kan worden gesteld dat er gedurende het jaar wel degelijk meer (advies)verzoeken en handhavingsverzoeken zijn ontvangen, waaruit blijkt dat de naleving van de vernieuwde regelgeving langzaam maar zeker beklijft.

Daarnaast is uitvoering gegeven aan de wettelijke taken, zowel vanuit de provinciale opdracht (basistaak) als de gemeentelijke (verzoek)taken. Het inzichtelijk maken en houden van de rol van de ODBN bleek hierbij een blijvend aandachtspunt. Zeker daar waar verschillende bevoegde gezagen (Wabo/Wnb/overig) ook nog eens verschillende belangen en inzichten hadden. Om de medewerkers van het provinciale team hierin beter te faciliteren is gestart met een opleidingstraject.

Specifiek voor het 'groene' spoor geldt dat sprake is van pieken en dalen. Het grotendeels seizoensgebonden werk maakt het borgen en plannen van voldoende personele capaciteit in kwantitatieve zin een uitdaging. Datzelfde geldt vanuit kwalitatief oogpunt. Het afgelopen jaar is gebleken dat de arbeidsmarkt onder druk staat, en de benodigde expertise niet vanzelfsprekend te vinden is.

Intensivering VTH-taken voor energie

Begin 2018 is de landelijke koers gewijzigd. De subsidie voor toezicht op energie is tussentijds gestopt en ook de doorontwikkeling van het EPK instrument is beëindigd. In plaats daarvan is een nieuwe Informatieplicht aangekondigd die in juli 2019 in gaat. De uitvoering van gesubsidieerd toezicht is in 2018 afgerond, gemeenten zijn geïnformeerd over de wijzigingen en de voorbereidingen op de nieuwe Informatieplicht zijn gestart.

Voor de provincie heeft de ODBN in 2018 alle relevante Omgevingsvergunningen geactualiseerd op het onderdeel energie. Provinciale bedrijven vallen nu binnen een vierjarige cyclus met energiebesparingsonderzoeken, voortgangsrapportages en toezicht.

Nieuwe wetgeving: European Energy efficiency Directive (EED)

De ODBN heeft alle in 2018 ontvangen EED-audits beoordeeld, en geïnventariseerd welke van de vermoedelijke audit-plichtige bedrijven nog geen audit hebben ingediend. Deze bedrijven worden aangeschreven in 2019.

Verbeterslag toezicht energie

Twee gemeenten (Boxtel en Oss) hebben (na het tussentijds stopzetten van de subsidie voor toezicht op energie) op eigen kosten het energietoezicht door de ODBN doorgezet. De uitvoering van het energietoezicht in de reguliere uitvoering is verder verbeterd. Er zijn meer data geregistreerd en toegankelijk gemaakt. Energie is onderdeel van het Intensivering Toezicht Veehouderijen (ITV) en de ITV-toezichthouders zijn getraind op het aspect van energie.

ITV-project

Sinds 1 januari 2018 zijn op initiatief van de Noord-Brabantse gemeenten en de provincie Noord-Brabant de inspecties bij veehouderijen geïntensiveerd, onder de noemer Intensivering Toezicht Veehouderijen (ITV). Gedurende drie jaar controleren de toezichthouders van de drie betrokken omgevingsdiensten (ODZOB, OMWB en ODBN) op uniforme wijze of de agrarische bedrijven aan de wet- en regelgeving voldoen. Daarnaast informeren zij agrariërs over asbestverwijdering en energiebesparing. De ODBN heeft in 2018 611 bedrijven gecontroleerd. Naast het uitvoeren van controles heeft de ODBN de controlegegevens op een innovatieve wijze onder de deelnemende gemeenten en provincie beschikbaar gesteld.

Werkprogramma's en Level Playing Field

Er heeft eind 2017 een analyse plaatsgevonden van de (concept)werkprogramma's 2018 zoals die voorlagen. Deze werkprogramma's zijn getoetst aan het Level Playing Field dat bij de oprichting van de ODBN is vastgesteld. Dit heeft geleid tot afspraken over aanpassing met een aantal deelnemers zodat de werkprogramma's in overeenstemming worden gebracht met het afgesproken Level Playing Field.

De kwaliteit van de huidige inrichtingenbestanden van bevoegde gezagen is onvoldoende. Hierdoor ontbreekt nog steeds een goede basis voor werkprogramma's. Daarom is afgesproken dat het inrichtingenbestand voor het einde van 2019 wordt geactualiseerd in opdracht van en op kosten van de deelnemers. Het inrichtingenbestand van de provincie Brabant is actueel. Voor de gemeenten Oss en Uden heeft deze actualisatie plaatsgevonden in 2018. Voor de gemeente Meierijstad is deze nagenoeg afgerond. De andere gemeenten volgen in 2019.

Mestfraude

In onze regio is op basis van een gebiedsgerichte benadering extra aandacht besteed aan de mestfraude. Samen met de NVWA en de waterschappen zijn bedrijven bezocht waarvan het risico hoog wordt ingeschat. De operationele samenwerking verloopt goed maar er dienen ook structurele maatregelen te komen op het gebied van regelgeving en informatie-uitwisseling. Voor dit laatste is geregeld dat RVO-gegevens voor de omgevingsdiensten gratis is. In december is een mestconferentie gehouden om de eerste stappen te zetten om structurele informatie-uitwisseling te borgen.

Privatisering Bouwtoezicht / Bouw- en woningtoezicht

Het wetsvoorstel Kwaliteitsborging dat het nieuwe bouwtoezicht regelt, stuitte op uitvoeringstechnische bezwaren waardoor de behandeling is aangehouden. Inmiddels is er een bestuursakkoord en streeft het kabinet ernaar het nieuwe bestel in 2021 in werking te laten treden. De BWT-taken voor de gemeenten Boxmeer en Haaren zijn in 2018 beëindigd. Voor de gemeente Landerd voeren we ondersteunende BWT-taken uit. De gemeenten Oss en Meierijstad hebben de beoordelingen van de sloopmeldingen bij de ODBN als verzoektaak neergelegd. In 2018 heeft de ODBN het beoordelen van sloopmeldingen ook voor de werkorganisatie CGM opgepakt. In opdracht van de ODBN heeft de omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) de uitvoering van de provinciale BRIKS-taken voor haar rekening genomen.

Collectieve taken

Het vastgestelde programma collectieve taken 2018 is vertaald naar een uitvoeringsplan met concrete acties en doelen. Deze acties zijn grotendeels uitgevoerd. De volgende acties zullen wij nader toelichten: de implementatie van de omgevingswet, de aanpak van ondermijnende criminaliteit en het verbod op asbestdaken.

Andere acties die binnen het programma in 2018 zijn uitgevoerd zijn:

- het ontwikkelen van ideeën voor informatiegedreven werken,
- acties ter ondersteuning van de transitie naar een zorgvuldige veehouderij,
- acties om te komen tot een regionaal vergunningenbeleid,
- de aanpak van ketenproblematiek bij asbest en grondstromen,
- acties om de samenwerking en informatie-uitwisseling met strafrechtpartners te verbeteren.

Voorbereiding van de implementatie Omgevingswet

De Omgevingswet is een bundeling van 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Gemeenten en provincies krijgen de plicht om een omgevingsvisie te maken, waarin ze rekening houden met de verschillende belangen in een gebied. Dat betekent dat de ketenpartners nauwer met elkaar moeten samenwerken, maar vooral ook met inwoners en ondernemers.

Naar verwachting treedt de Omgevingswet per 1 januari 2021 in werking.

Voorgenomen voorbereiding Omgevingswet in 2018:

1. Impactanalyse vertalen naar een implementatieprogramma, waaronder:
  - Organisatieplan: waaronder werkprocessen, mandatering en Digitaal Stelsel Omgevingswet
  - Opleidingsplan: kennisoverdracht en trainen nieuwe werkwijze
2. Integraal denken en handelen nader uitwerken met deelnemers en ketenpartners
3. Intern en extern netwerk onderhouden
4. Kennis van wet- en regelgeving bijhouden
5. Leren van ervaringen van anderen
6. Specifieke opdrachten van deelnemers uitvoeren

Naar aanleiding van de eerder uitgevoerde impactanalyse is een plan van aanpak opgesteld voor het invoeren van de Omgevingswet bij de ODBN. Dit plan overziet de gevolgen voor het primaire proces van de nieuwe Omgevingswet maar ook de gevolgen voor de bedrijfsvoering. Hierna wordt een opleidingsplan opgesteld, zodat bij ODBN gewerkt wordt én gedacht volgens de Omgevingswet. Vanuit de deelnemers zijn meer aanvragen binnengekomen om mee te denken en doen bij het opstellen van Omgevingsvisies en –plannen.

Door gebrek aan capaciteit heeft het onderhouden van het interne en externe netwerk het afgelopen jaar nagenoeg stil gelegen voor wat betreft de Omgevingswet. Eind 2018 is dit weer opgepakt en zijn de eerste afspraken georganiseerd. In samenspraak met de andere twee Brabantse omgevingsdiensten is de Impactanalyse verder verdiept en dit heeft tot (meer) samenwerking geleid op meerdere terreinen v.w.b. de Omgevingswet.

Aanpak van de ondermijnende milieucriminaliteit

In 2018 is het plan van aanpak Ondermijning door de drie directeurs van de omgevingsdiensten, de directeur van de Task Force Zeeland Brabant en de directeur van het RIEC vastgesteld.

Onze toezichthouders hebben twee trainingen gevolgd i.s.m. de Politie Academie en de TaskForce in het herkennen en goed doormelden van Ondermijning.

Daarnaast is ons netwerk versterkt en is er gewerkt aan draagvlak voor onze aanpak. Er zijn presentaties gegeven bij de opleiding Integrale Veiligheidskunde/Module Ondermijning, bij de Avans Hogeschool en eveneens aan een Platform aanpak ondermijning van 38 Brabantse gemeenten in Zuid- en Noordoost-Brabant.

In het Brabantbrede programma ‘versterking maatschappelijk weerbaarheid’ werkt ODBN samen in het projectteam aanpak Jachthavens, onder leiding van de politie en de TaskForce.

Op verzoek van de gemeenten Bernheze, Oss en Meijerijstad heeft ODBN een bijdrage geleverd aan het aanpakken van zogenaamde “niet-pluizaken” en zijn in de week van de Ondermijning (juni 2018) een tiental bedrijven doorgelicht in het buitengebied van Bernheze. Dit leidde tot grote tevredenheid van de burgemeester van Bernheze. De Commissaris van de Koning heeft deze bedrijfsbezoeken aangegrepen om ook te komen kijken bij onze aanpak ter plaatse.

Verbod op asbestdaken

In januari 2018 is de routekaart asbestdaken gepresenteerd als basis voor de uitvoering van de komende jaren. Met de routekaart willen gemeenten stimuleren dat zoveel mogelijk daken zijn gesaneerd op het moment dat asbestdaken op 31 december 2024 worden verboden. Zes gemeenten (ook genaamd de ‘kopgroep’) pakken in samenwerking de uitvoering van de routekaart op en hebben de ODBN opdracht gegeven hen daarbij te begeleiden. Eind 2018 is de kopgroep gestart met asbestinventarisatie.

Overige regionale programma’s

Samen Sterk in Brabant

Samen Sterk in Brabant (SSiB) is een provinciebrede, actieve netwerkorganisatie die door de inzet van professionals op het gebied van toezicht, handhaving en netwerken bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van het buitengebied in Noord-Brabant: schoner en veiliger.

Om het naleefgedrag te bevorderen en risico’s te beheersen werkt SSiB nauw samen met haar deelnemers, overige handhavingpartners én bewoners en bezoekers van het buitengebied. Het netwerk is de spil; samen sterk door gerichte handhaving!

In de afgelopen jaren werd de uitvoering van SSiB geregeld vanuit een samenwerking van de 3 Brabantse Omgevingsdiensten. Vanaf 2017 is er sprake van een 3-jarig programma. De drie diensten gezamenlijk hebben onderzocht hoe de uitvoering van de werkzaamheden in het veld en de netwerkactiviteiten effectief, eenduidig en eenvoudig georganiseerd kan worden. Hiertoe is een plan van aanpak opgesteld en zijn er afspraken gemaakt door de 3 directeuren van respectievelijk de ODBN, ODZOB en OMWB om het programma SSiB, inclusief de bemensing volledig bij de ODBN onder te brengen. Dit is medio 2018 geëffectueerd. Hiertoe is één medewerker overgegaan van de OMWB naar de ODBN en zijn er 5 nieuwe medewerkers aangesteld. Hiermee is het team weer op sterkte.

De groene BOA’s van SSiB werken vanuit de ODBN, maar hun werkterrein omvat het hele buitengebied van Noord-Brabant.

Bestuurlijke speerpunten SSiB:

- Bestrijding van afval dumpen, verbranden, lozen/bespuiten/bemesten, vernielen. Denk aan huis- en bedrijfsafval, asbest, drugsresten (zie bijlage: kaart met recente drugsdumpingen)
- Bestrijding van wildcrossen met motoren of quads in natuurgebieden, waaronder Natura 2000-gebieden
- Bestrijding van stroperij van flora of fauna en visstroperij (gevolg stroperij is aantasting van natuur en dierenwelzijn)

Naast de bestuurlijke speerpunten zoals geformuleerd in het meerjarig uitvoeringsprogramma SSiB 2018-2020 wordt ook uitdrukkelijk aandacht besteed aan ondermijning en milieucriminaliteit. SSiB heeft daarvoor een belangrijke signalerende functie (oog- en oorfunctie). Daarnaast hebben zij een belangrijke netwerkfunctie in de groene handhaving. Om daar invulling aan te geven, hebben onze 6 SSiB-regiohandhavers ieder een eigen regio in Brabant. Zij organiseren in hun gebied regio-overleggen, waarin zij de samenwerking met de gebiedspartners hebben opgezet en verder uitgebouwd. Een resultaat is dat ook de samenwerking over de grens heen met Vlaanderen is opgestart.

Om in verband met de toenemende criminaliteit in het buitengebied de veiligheid van onze groene BOA's beter te garanderen, heeft de ODBN gezorgd voor persoonlijke beschermingsmiddelen en werden de BOA's voorzien van portofoons, handboeien, wapenstok en pepperspray.

Naast het organiseren van hun netwerkfunctie hebben de BOA's in 2018 veel inzet gepleegd om de hen toebedeelde regio's beter te leren kennen en veel voorkomende misstanden daar te inventariseren. Omdat er nog geen goed instrument voorhanden was om de verzamelde vaak strafrechtelijke informatie te verwerken tot een managementrapportage heeft de ODBN in 2018 het BOA Registratie Systeem (BRS) aangeschaft. De BOA's kunnen nu hun informatie goed kwijt waardoor straks informatieanalyse en informatie-gestuurde handhaving mogelijk worden. Tevens kunnen zij nu de door hen opgemaakte processen-verbaal vrij eenvoudig via BRS verwerken; een mooie stap vooruit.

Operationele resultaten

De meeste BOA- inzet is gepleegd op de 3 speerpunten. Daarnaast hebben zij ook in samenwerking met de BOA's van de deelnemende terreinbeherende organisaties (TBO's) flinke inzet gepleegd op de handhaving van de toegangsregels in de natuurgebieden. De handhaving van die regels hebben voor de TBO's en de waterleidingbedrijven een hoge prioriteit. Daarvoor werden naast reguliere surveillance 12 handhavingsacties met partners opgezet.

Om het wildcrossen goed aan te kunnen pakken, zijn de BOA's getraind om samen met de politie deel te nemen aan het expertteam wildcrossen en hebben zij 7 wildcrossacties in Brabant gehouden waarbij circa 15 crossers werden geverbaliseerd.

Door de BOA's zijn over 2018 Brabantbreed in BRS 387 constatering, 10 waarschuwingen en 63 proces-verbaal geregistreerd. Verder hebben zij in samenwerking met de politie deelgenomen aan vijf gerichte acties tegen stroperij en het illegaal vangen van vogels.

Accountmanagement

In 2018 is het directie-overleg SSiB opgestart. In dit overleg wordt met een groot aantal SSiB-partners op directieniveau de samenwerking afgestemd. In 2019 wordt dit directieoverleg omgevormd tot de Stuurgroep SSiB 3.0.

In 2018 is het gelukt om met iedere SSiB-deelnemer rechtstreeks of via een vertegenwoordiging accountgesprekken op te starten, op zowel operationeel, tactisch als bestuurlijk niveau. Zo kan nieuwe problematiek tijdig onderkend worden en meteen een gewenste accentverschuiving doorgevoerd worden. Tevens is er daarmee continu aandacht voor draagvlak voor SSiB onder de deelnemers.

Jaarlijks wordt de "Ontmoeting in het Groen" georganiseerd, waarin bestuurders en uitvoerders elkaar ontmoeten in workshops en plenaire discussies. Zo begrijpen beide groepen elkaars wereld beter. In Goirle mochten we deze keer 250 deelnemers ontvangen en kon ons SSiB-handhavingsteam voltallig op het podium gepresenteerd worden. De Commissaris van de Koning was te gast en haalde met zijn inspirerende verhaal de voorpagina van de kranten de volgende dag. Hij legde daarbij ook een link met de aanpak van de Ondernijning in het Brabantse buitengebied.

Op basis van gemaakte financieringsafspraken was voor SSiB 2018 € 750.500 beschikbaar. In eerste instantie bevatte de ODBN-begroting enkel het budget voor de regio Noordoost-Brabant. Bij de herziene begroting 2018 zijn alle middelen overgeheveld naar de ODBN.

In onderstaand overzicht is het budget en realisatie weergegeven voor SSiB in 2018. De uitgaven blijven binnen de begroting. Geconcludeerd zou kunnen worden dat er geld is 'overgebleven'. Dat is een misvatting; in onderstaande tabel zijn enkel de loonkosten van de SSiB-medewerkers gepresenteerd. Er is, conform de verantwoordingsvoorschriften (Bbv), geen rekening gehouden met de overhead die onderdeel uitmaakt van de functionele tarieven.

Samen Sterk in Brabant	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
x € 1			
Inzet personeel	210.000	587.500	553.800
Inzet bedrijfsmiddelen	0	163.000	80.500
Totaal lasten	210.000	750.500	634.300
Bijdragen deelnemers SSIB	290.000	750.500	750.500
Totaal baten	290.000	750.500	750.500
Saldo	80.000	0	116.200

Sanering verkeerslawaaai

Sinds medio jaren negentig is er een overeenkomst over het in gemeenschappelijk verband uitvoeren van de geluidsanering. Deze overeenkomst is gesloten met de 13 gemeenten die bij de Gemeenschappelijke Regeling van het RMB aangesloten waren. Met de komst van de omgevingsdienst is deze overeenkomst door de ODBN gecontinueerd. Naast het gemeenschappelijke geluidsaneringsprogramma voert de ODBN op verzoek geluidsaneringsprojecten voor diverse gemeenten uit.

Overige

Klachtenregeling

Klachten binnengekomen via S@men zijn conform het protocol afgehandeld. Daarbij zijn in 2018 in totaal 3194 klachten onderverdeeld in vier categorieën afgehandeld (ik hoor 1316, ik ruik 1174, ik voel 75 en ik zie 629). Daarnaast ontving ODBN in 2018 via S@men 235 keer informatie in de categorie 'Bedrijfsmeldingen'. Het gaat om 163 Ongewone Voorval en om 63 keer Reguliere Bedrijfsmeldingen.

Omgevingszorg

In het kader van de omgevingszorg heeft de ODBN te maken gehad met asbestbranden en synthetische drugsafvaldumpingen. Kennis en kunde hoe hier mee om te gaan is in onze organisatie ruimschoots aanwezig. Om hun rol en verantwoordelijkheid als teamleider milieu tijdens een crisissituatie nog beter te kunnen nemen heeft er training plaatsgevonden voor alle teammanagers en coördinatoren van de ODBN.

1.2.4 Wat heeft het in 2018 gekost?

Programma Fysieke leefomgeving x € 1	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Inzet personeel	11.021.800	10.547.000	12.655.000	12.672.300
Inzet bedrijfsmiddelen	0	0	108.000	135.400
Totaal lasten	11.021.800	10.547.000	12.763.000	12.807.700
Basistaken (werkprogramma)	8.884.400	8.716.000	11.062.400	10.984.700
Verzoektaken (werkprogramma)	6.264.300	5.910.700	7.194.700	7.078.600
Aanvullende verzoektaken	441.100	1.329.300	403.000	221.200
Collectieve taken	944.600	628.000	628.000	628.000
Overige regionale programma's *	542.300	331.000	791.500	771.800
Sanering verkeerslawaaï		175.000	100.000	6.767.100
Totaal baten	17.076.700	17.090.000	20.179.600	26.451.400
Saldo	6.054.900	6.543.000	7.416.600	13.643.700

* Overige regionale programma's: dit bestaat uit bijdrage SSIB en crisisbeheersing.

1.3 Programma Afvalinzameling en -verwerking

1.3.1 Inhoud programma

Bij de oprichting van de ODBN is in de vastgestelde Gemeenschappelijke Regeling expliciet besloten dat de omgevingsdienst een aantal bestaande taken van het voormalige RMB onverkort voortzet. Deze taken worden voortgezet met eerbieding van bestaande regels, contracten en verplichtingen voor de betreffende gemeenten. In het kader van afvalinzameling en -verwerking vallen de volgende taakonderdelen hieronder:

- Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (inclusief aanpak zwerfafval)
- Vereniging van contractanten Afvalsturing Brabant (VvC)
- Toezicht en handhaving van stortplaatsen

Omschrijving beleidskader/richtlijnen	Datum	Expiratiedatum
Wet Milieubeheer (Wm) hoofdstuk 10	1-sep-93	Open
Landelijk afval beheerplan (LAP 3)	28-dec-17	2029
Uitvoeringsprogramma VANG – Huishoudelijk afval	18-nov-14	2025
Activiteitenbesluit milieubeheer	19-okt-07	Open
Afvalstoffen verordening Regio Land van Cuijk en Boekel	nov-17	Open
Uitvoeringsregels Afvalstoffenverordening Land van Cuijk en Boekel	dec-17	Open

1.3.2 Wat willen we bereiken?

Bestuurscommissie Afvalinzameling (BCA)

Gemeenten hebben conform de Wet Milieubeheer (Wm) een wettelijke zorgplicht om huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen. De BCA zorgt voor de inzameling en de verwerking van het huishoudelijk afval in de gemeenten Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis. De hoofddoelstelling van de BCA is 100% afvalscheiding in 2030.

Er wordt gestreefd naar een afzonderlijke GR Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel per 1 januari 2020. Momenteel is de Bestuurscommissie onderdeel van de GR ODBN.

Beheer en nazorg afgesloten stortplaatsen

In het kader van de nazorgverplichting verzorgt de ODBN het beheer van en onderhoud aan de gesloten stortplaats de Voorste Heide in Oss. Voor deze stortplaats is in 2018 een herzien nazorgplan opgesteld. In 2000 is onder toezicht van de ODBN de stortplaats voorzien van een bovenafdichting. Aan alle aspecten die zijn vastgesteld in het nazorgplan wordt door de ODBN uitvoering gegeven, waarbij de verplichting voor het monitoren van de kwaliteit van het grondwater en de daarbij behorende rapportage is uitbesteed aan een extern bureau.

Vereniging van Contractanten (VvC)

De VvC behartigt de belangen van de Brabantse gemeenten (via samenwerkingsverbanden in de VvC vertegenwoordigd) met betrekking tot de verwerking van huishoudelijk restafval en gft-afval. Het ambtelijk secretariaat en de financiële administratie van de vereniging worden verzorgd door de ODBN. Zodra de lopende procedures, waaronder de schadeclaim met Attero, zijn afgewikkeld, zal de vereniging worden opgeheven. De verwachting is dat dit in 2019 gestalte zal krijgen. Een eventuele schadeclaim komt voor rekening van de verschillende regio's (gemeenten) en legt dus geen beslag op de middelen van de ODBN.

1.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2018 gedaan?

Bestuurscommissie Afvalinzameling (BCA)

De activiteiten worden deels bepaald door uitvoering van landelijke en provinciale regelgeving, deels door lokaal of regionaal ontworpen en vastgesteld beleid of de politieke intentie daartoe. Naast de inzameling van huishoudelijk afval aan huis behoren onder andere de verwerking van afval, de exploitatie van de milieustraten, glasinzameling, inzameling van bruin- en witgoed en Klein Chemisch Afval, inclusief communicatie en voorlichting, tot de vaste taken. Daarnaast worden maatregelen genomen ter voorkoming en bestrijding van zwerfafval.

Naast de reguliere taken voor de BCA zijn de volgende activiteiten in 2018 uitgevoerd:

- Evaluatie- en optimalisatieonderzoek naar de afvalinzameling in het Land van Cuijk en Boekel;
- Voorbereidingen voor het aangaan van de GR Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel;
- De Implementatie van 'BeestenBende';
- Besluitvorming verlenging opnieuw aanbesteden afvalovereenkomsten.

Evaluatie- en optimalisatieonderzoek afvalinzameling

In 2018 is de afvalinzameling geëvalueerd en daar waar mogelijk is optimalisatie voorgesteld. De resultaten en aanbevelingen zijn gepresenteerd aan de gemeenteraden. Onderdeel van het onderzoek betrof het optimaliseren van de dienstverlening op de mini-milieustraten.

Vorbereidingen voor het aangaan van de GR Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel

In 2018 zijn voorbereidingen getroffen om te komen tot een afzonderlijke GR Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel. De tekst van de GR is in 2018 ter vaststelling naar de deelnemers verzonden.

De Implementatie van 'BeestenBende'

In 2018 is de BeestenBende geïmplementeerd in de deelnemende gemeenten.

Het richt zich primair op bewustwording van (basis)scholieren op het gebied van zwerfafval om zodoende op latere leeftijd een gedragseffect te realiseren. De activiteiten zijn zichtbaar voor de ouders, maar ook voor andere inwoners wat tot verdere bewustwording leidt.

Besluitvorming verlenging opnieuw aanbesteden afvalovereenkomsten

In 2018 heeft de BCA besloten welke overeenkomsten na 31 december 2019 verlengd worden en welke overeenkomsten in 2019 opnieuw Europees aanbesteed dan wel conform inkoopbeleid ODBN aangegaan worden.

De visievorming in het kader van de bevordering van de circulaire economie is doorgeschoven naar 2019. De circulaire economie is een economisch systeem dat bedoeld is om de herbruikbaarheid van grondstoffen en producten te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren.

Beheer en nazorg afgesloten stortplaatsen

Op basis van een langetermijnplanning zijn in 2018 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Monitoring grondwater
- Onderhoud groen
- Wekelijkse controle installatie en gasmeting
- Visuele inspectie bovenafdichting en controle evt. gasuittreding
- Tweemaal per jaar controle elektrische geleidbaarheid van uitstromend hemelwater
- Beheer en onderhoud terrein en gebouwen algemeen

Vereniging van Contractanten (VvC)

Het bestuur van de VvC is in 2018 tweemaal bijeengekomen. Deze vergaderingen zijn voorbereid door de ambtelijke kerngroep (met afvaardiging uit de 6 regio's). Relevant thema hierbij was de (juridische) voorbereiding op de arbitrage.

1.3.4 Wat heeft het in 2018 gekost

Programma Afvalinzameling en -verwerking	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
x € 1				
Inzet personeel	350.800	296.000	404.000	369.700
Inzet bedrijfsmiddelen	65.800	61.000	118.000	299.000
Milieustraten	551.100	1.553.000	559.000	610.300
Inzamel middelen	318.500	0	323.000	378.800
Ophalen afval	1.856.200	1.867.000	1.882.000	1.953.400
Afvalstromen	3.570.000	2.412.000	3.883.000	3.659.500
Zwerfafval	129.800	109.000	109.000	115.400
Totaal lasten	6.842.200	6.298.000	7.278.000	7.386.100
Bijdragen deelnemers (inwoners)	1.712.500	1.838.000	2.485.300	2.485.300
Bijdragen deelnemers (uren)	1.831.300	1.867.000	1.867.000	1.867.000
Bijdragen kunststofverpakkingen	1.578.800	1.491.000	1.491.000	1.491.000
Bijdragen zwerfafval	129.800	109.000	109.000	115.400
Directe bijdragen inw /derden	1.114.600	1.150.000	1.175.000	1.197.600
Beheer stortplaatsen	0	39.000	39.000	54.100
Vrijval voorziening tariefzakken	0	0	0	435.500
Totaal baten	6.367.000	6.494.000	7.166.300	7.645.900
Saldo	-475.200	196.000	-111.700	259.800

1.4 Programma Crisis- en klachtenbeheer (vervallen)

Dit programma is ondergebracht bij fysieke leefomgeving en wordt niet meer als een apart programma gezien. De herziene begroting en de rekening 2018 tonen daarom geen saldo.

Programma Crisis- en klachtenbeheer	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
x € 1				
Inzet personeel	28.200	27.000	0	0
Inzet bedrijfsmiddelen	0	0	0	0
Totaal lasten	28.200	27.000	0	0
Bijdragen deelnemers	0	40.000	0	0
Totaal baten	0	40.000	0	0
Saldo	-28.200	13.000	0	0

1.5 Bedrijfsvoering

1.5.1 Inhoud programma

De directie, staf en alle overige ondersteunende activiteiten ten behoeve van het primaire proces zijn binnen dit onderdeel ondergebracht. Hieronder vallen de taken met betrekking tot de interne bedrijfsvoering, de interne controlewerkzaamheden, de financiële administratie, communicatie en de HRM-werkzaamheden. Binnen dit onderdeel worden tevens de baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Hiermee is het een atypisch onderdeel van deze beleidsbegroting en het programmaplan.

Beleidskaders/richtlijnen:

Omschrijving	Datum	Expiratiedatum
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	5 maart 2016	Open
Gemeenschappelijke regeling ODBN	25 april 2013	Open
Financiële verordening ODBN	25 april 2013	Open

1.5.2 Wat willen we bereiken?

Op basis van de Review is een Meerjarenontwikkelingsplan (MJOP) opgesteld met een doorlooptijd van 2018 tot en met 2020 om te komen tot de inrichting van de beheersmatige bedrijfsvoering, betrouwbare managementinformatie en kostenbeheersing. Voor 2018 geldt dat we een start maken om eind 2019 zodanig in control te zijn dat de tussentijdse rapportages actueel en betrouwbaar zijn en zij een reëel beeld geven van de te verwachten resultaten op jaarbasis. Dit vereist niet alleen ingrijpen in de tastbare P&C instrumenten maar ook op de fysieke randvoorwaarden, inrichting van processen en rapportages.

1.5.3 Wat hebben we daarvoor gedaan in 2018?

Voor nadere toelichting over de bedrijfsvoering wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

1.5.4 Wat heeft het gekost?

Bedrijfsvoering	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
x € 1				
Inzet personeel (bedrijfsvoering)	4.541.650	4.346.000	4.174.000	4.736.200
Opleidingen	0	235.000	240.000	283.300
Dienstreizen / woon-werk	0	335.000	282.000	415.600
Overig (personeel)	739.100	147.000	181.000	224.400
Organisatie	291.200	141.000	103.000	87.600
Huisvesting	457.700	482.000	544.000	431.800
Kantoor	0	338.000	275.000	300.600
Informatisering / automatisering	661.900	435.000	855.000	841.600
Vervoermiddelen	34.000	29.000	32.000	39.800
Extern onderzoek / advies	152.100	65.000	86.000	89.600
Afschrijvingen	542.000	811.000	542.000	557.300
Reguliere organisatieontwikkeling	936.100	279.000	285.000	270.700
Meerjarenontwikkelplan (MJOP)	0	0	621.500	640.900
Diversen (=Attero*)	0	0	0	3.197.200
Subtotaal bedrijfsvoering	8.355.750	7.643.000	8.220.500	12.116.600
Treasury	0	10.000	0	0
Onvoorzien	0	100.000	100.000	0
Totaal lasten	8.355.750	7.753.000	8.320.500	12.116.600
Detachering personeel	217.200	176.000	150.000	117.400
Bijdrage garantiesalarissen		112.000	100.000	93.300
Diversen (inclusief Attero*)	250.400	32.000	0	4.745.800
Organisatieontwikkeling	0	0	0	0
Subtotaal bedrijfsvoering	467.600	320.000	250.000	4.956.500
Treasury	20.000	81.000	0	0
Totaal baten	487.600	401.000	250.000	4.956.500
Saldo	-7.868.150	-7.352.000	-8.070.500	-7.160.100

* Voor de toelichting omtrent de afwijking Attero verwijzen we naar de toelichting op de balans, 4.2.2.4 Voorzieningen.

2. PARAGRAFEN

2.1 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

2.1.1 Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. Dit houdt in dat in deze paragraaf wordt weergegeven hoe sterk de dienst is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid daarvoor veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, dient er inzicht te zijn in de omvang en achtergronden van de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's die voor onze dienst aanwezig zijn. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van of de financiële positie van de dienst voor het betreffende dienstjaar gezond is, maar ook voor de meerjarenraming. De behoefte aan weerstandsvermogen is ook afhankelijk van de risico's die een organisatie loopt. Instrumenten die ertoe bijdragen dat risico's beheersbaar worden, zorgen tegelijkertijd voor een afnemende behoefte aan weerstandsvermogen. De risico's worden van jaar tot jaar vermeld in deze paragraaf behorende bij zowel de begroting als de jaarrekening.

Er zijn geen uniforme antwoorden te geven op de vraag hoe groot het weerstandsvermogen van een dienst moet zijn. Dit is sterk afhankelijk van de eigenheid van de dienst en het risicoprofiel dat zij heeft. Hoe is de bedrijfsvoering (worden risico's geaccepteerd?)? Lopen er gerechtelijke procedures waarvan de uitkomst niet zeker is, maar die grote consequenties kunnen hebben?

2.1.2 Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst zo nodig beschikt om de niet begrote kosten (onverwachte substantiële financiële tegenvallers) te dekken zonder het bestaande beleid aan te passen.

De beschikbare weerstandscapaciteit van de Omgevingsdienst Brabant Noord bedraagt op het eind van het verslagjaar 2018 € 1.831.700, zoals in onderstaande tabel is weergegeven.

Nr	Naam	Saldo 1-1-2018	Saldo 31-12-2018
1	Algemene reserve ODBN	199.100	1.831.700
Totaal weerstandscapaciteit		199.100	1.831.700

2.1.3 Risicobeheersing

Om een juist beeld van de financiële positie van de ODBN te krijgen is het noodzakelijk dat helder is met welke risico's de dienst kan worden geconfronteerd. Het gaat hierbij om de mogelijke uitgaven c.q. inkomsten waarvan de hoogte op voorhand niet kan worden vastgesteld. Voor zover risico's wel financieel kunnen worden vertaald zullen daarvoor bedragen van het eigen vermogen worden afgezonderd. Waar mogelijk worden voor potentiële risico's voorzieningen getroffen.

Primair dienen risico's uiteraard zoveel mogelijk te worden beperkt of te worden voorkomen door zorgvuldigheid van procedures. Het is van belang periodiek een analyse van de risico's te maken die de financiële positie van de dienst kunnen raken. Onder risico wordt in dit verband verstaan 'een niet door de ODBN te beïnvloeden gebeurtenis, onvoorspelbaar en onafwendbaar indien deze zich voordoet, met veelal financiële of materiële gevolgen die niet specifiek af te dekken zijn'.

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogte van de bedragen lezen.

Risicomanagement

Risicomanagement is erop gericht om de schadelijke gevolgen van risico's zo veel mogelijk te voorkomen en/of te beperken. Het is een instrument om op een gestructureerde en eenduidige wijze risico's in kaart te brengen en te leren beheersen. Daarvoor worden structureel risicoanalyses gemaakt; nadat een risico is beschreven worden de mogelijke financiële gevolgen en de kans dat een risico zich voordoet in beeld gebracht. Waar noodzakelijk/gewenst worden voor elk risico beheersmaatregelen getroffen. Een eenmalige risicoanalyse is niet voldoende. Pas wanneer de risicoanalyse regelmatig is herhaald, de inventarisatie periodiek geactualiseerd wordt en de beheersmaatregelen bovendien integraal onderdeel uitmaken van onze bedrijfsvoering, is er sprake van risicomanagement.

2.1.4 Inventarisatie risico's

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, is naast de weerstandscapaciteit ook inzicht nodig in de omvang van de risico's waarmee in de begroting geen rekening is gehouden en waartoe geen verzekeringen zijn gesloten. De kans dat de risico's zich gelijktijdig voordoen is klein. Daarom wordt bij elk risico zoveel mogelijk aangegeven over welk financieel gevolg het kan gaan. Daarnaast is een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich zal voordoen. De omvang van het risico wordt dan bepaald door het geraamd bedrag te vermenigvuldigen met de risicokans (risico = kans x gevolg).

Onderverdeling risico's

Met betrekking tot de inschatting dat risico's zich voor doen, gaan wij uit van de volgende indeling:

- risico's wegens uitvoering werkprogramma's;
- risico's wegens organisatie en personeel;
- risico's met een juridisch karakter.

In de bijlage 'Geactualiseerde risicoanalyse per 31 december 2018' zijn de voornaamste risico's opgenomen. Per risico is een korte omschrijving opgenomen aangevuld met het risicobedrag, beheersmaatregel, financieel effect van beheersmaatregel, kans van optreden, karakter risico (incidenteel of structureel) en effect op het benodigde weerstandsvermogen. Ten opzichte van de herziene begroting 2018 is de totaalwaarde van de risico's enigszins afgenomen. Hieronder wordt nader ingegaan op de voornaamste ontwikkelingen.

Planning en beheersing (aanvullend) opdrachtvolume

Aanvullende opdrachten van deelnemers kunnen niet per definitie en zonder meer uitgevoerd worden door de ODBN. Extra vraag kan leiden tot verdringing van andere opdrachten.

Het managen van vraag en aanbod is daarbij van belang. Het nieuwe Centraal Planningsbureau (CPB) speelt hier een voorname rol in.

Verschil van inzicht over facturen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer

Hoe hoger het aantal facturen dat door de ODBN wordt verstuurd, hoe groter (per definitie) de kans dat er discussie ontstaat over een factuur. In de laatste maanden van 2018 is meerdere malen, zowel ambtelijk als bestuurlijk, uitleg gegeven over de bevoorschotting en afrekening van de werkprogramma's. Deze was dit jaar complexer dan andere jaren omdat met terugwerkende kracht de tariefsverhoging uit de herziene begroting 2018 aan de deelnemers is doorberekend. Hierdoor is dit risico neerwaarts bijgesteld.

Uitvoering Meerjaren Ontwikkelplan (MJOP)

Het MJOP heeft in 2018 tot de eerste verbeteringen geleid. De borging hiervan valt of staat met voldoende aandacht en support. Een beperkt nadelig effect op de gemiddelde declarabiliteit is daarom onvermijdelijk. Omdat dit project nog doorloopt in 2019 en 2020 is blijvende aandacht gewenst en maakt dit risico onderdeel uit van de risicotabel. Gebleken is dat er voldoende regie zit op dit traject; vandaar dat dit risico minder groot is geworden.

Hoog ziekteverzuim

In de herziene begroting is gerekend met een ziekteverzuimpercentage van gemiddeld 6,5 %. Er is een verzuimpercentage van 5,98% gerealiseerd. Hoewel nadrukkelijk wordt gestuurd op de beheersing van dit risico, is het niet mogelijk dat het verzuim 'van de ene op de andere dag' significant kan afnemen. De implicaties van een hoog ziekteverzuim zijn niet exact bekend en dit risico maakt tevens onderdeel uit van de geactualiseerde risicotabel.

Steeds strengere eisen informatiebeveiliging

De digitale wereld verandert zeer snel en dat leidt tot een breed scala van potentiële risico's. Informatiebeveiliging wordt hierdoor steeds belangrijker. Hacks, virusaanvallen en datalekken kunnen leiden tot grote materiële en immateriële schade. In 2018 zijn hierop de eerste verbetermaatregelen getroffen; deze betreffen het wachtwoordenbeleid en het stringenter beheer van netwerkaccounts. Vandaar dat dit risico als minder groot wordt beschouwd.

Werving & selectie

Naast het voorkomen van verdringing tussen opdrachten is voor het kunnen uitvoeren van de werkprogramma's is voldoende personeel belangrijk. Op dit moment is de vraag naar personeel groot. Wervingscampagnes dragen bij aan meer toezichthouders, vergunningverleners en handhavers. In 2018 is hier de nodige aandacht aan geschonken. Dit heeft onder andere geleid tot een fraaie wervingscampagne in de eerste maanden van 2019. Hiermee zijn de vacatures nog niet volledig ingevuld, maar wordt het risico wel verkleind.

Huisvesting ODBN

Het besluit dat de ODBN zich na 2019 enkel zal vestigen in 's-Hertogenbosch leidt tot diverse kosten die nog niet volledig in beeld zijn gebracht en waarvan nog niet volledig duidelijk is op welke wijze deze bekostigd gaan worden. In de loop van 2019 komt hier naar verwachting meer duidelijkheid in. Omdat de locatiekeuze nu helder is en er een gerichte voorbereiding kan worden getroffen, is het risico enigszins gereduceerd.

Boekwaarde kantoorpand Cuijk hoger dan marktwaarde

Het is de bedoeling dat medio 2020 het pand in aan de Gildekamp in Cuijk wordt verkocht. Daarbij is het allerm minst zeker dat de marktwaarde overeenkomt met de boekwaarde. Een eventueel tekort zal moeten worden afgedekt. De onderhoudsvoorziening voor dit pand wordt per eind 2018 opgeheven. Overwogen kan worden om voor dit thema een risicoreserve op te richten. Omdat het volstrekt onduidelijk is hoe de markt voor bedrijfsgebouwen zich zal ontwikkelen is vanuit het voorzichtigheidsprincipe is dit risico verhoogd.

Weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een waarderingstabel ontwikkeld:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Groter dan 2,0	Uitstekend
B	Groter dan 1,4 maar kleiner dan 2,0	Ruim voldoende
C	Groter dan 1,0 maar kleiner dan 1,4	Voldoende
D	Groter dan 0,8 maar kleiner dan 1,0	Matig
E	Groter dan 0,6 maar kleiner dan 0,8	Onvoldoende
F	Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Omvang van de risico's

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen dat de totale omvang van het risicoprofiel ODBN gespecificeerd in beeld brengt. Per 31 december 2018 bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de geactualiseerde risico's € 1.912.500, zie bijlage 1. Met een weerstandsvermogen in de vorm van de algemene reserve van € 1.831.700 komt de ratio uit op 0,96. Het beleid van ODBN is er op gericht dat de ratio minimaal 1,0 moet zijn.

2.1.5 Financiële kengetallen

Op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording dienen de in dit artikel genoemde financiële kengetallen (uiteraard voor zover van toepassing op de ODBN) in deze paragraaf te worden opgenomen.

Kengetal	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Netto schuldquote	-58%	-48%	-42%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor	-58%	-48%	-42%
Solvabiliteitsratio	18%	13%	46%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	-1,13%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt.

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van ODBN ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). ODBN heeft geen gelden doorgeleend. Hierdoor is de gecorrigeerde netto schuldquote gelijk aan de netto schuldquote.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin ODBN in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van ODBN. De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin ODBN in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

3. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de bijdragen van de gemeenten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte ODBN heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

4. Grondexploitatie

ODBN heeft geen grondexploitaties en daarmee is dit kengetal niet van toepassing.

5. Belastingcapaciteit

ODBN heeft geen belastinginkomsten en daarmee is dit kengetal niet van toepassing.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Een afzonderlijk kengetal zegt nog weinig over de financiële positie kan worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost.

Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.

1. Netto schuldquote: De netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) bedraagt ongeveer -42%. Dat wil zeggen dat ODBN meer eigen middelen heeft dan schulden en dat op de exploitatie geen rentelasten en aflossingen drukken. De schuldquote wijkt af ten opzichte van 2017, omdat ODBN in 2018 meer baten heeft ontvangen dan in 2017.

2. Solvabiliteitsratio: het solvabiliteitsratio is ongeveer 46 %. Door vrijval van een aantal voorzieningen is het eigen vermogen sterk toegenomen en zorgt voor een betere solvabiliteit.

3. Structurele exploitatieruimte: De structurele exploitatieruimte bedraagt -1,13 %. We besteden alle structurele baten ook aan structurele lasten. De berekende exploitatieruimte wordt veroorzaakt door incidentele meevallers en kan daarom niet als structurele ruimte worden aangewend.

4. Grondexploitatie: Binnen ODBN zijn geen grondexploitaties en hebben daarmee geen invloed op de financiële positie.

5. Belastingcapaciteit: ODBN ontvangt geen belastinginkomsten en kunnen daarmee bijvoorbeeld niet worden ingezet om financiële tegenvallers op te vangen.

2.2 Financiering

2.2.1 Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings)risico's en de beheersing daarvan.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten.

Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

De grondslag voor de treasuryfunctie van de ODBN wordt gevormd door het in het Algemeen Bestuur d.d. 25 april 2013 vastgestelde treasurystatuut. In het treasurystatuut zijn de kaders opgenomen waarbinnen het Dagelijks Bestuur de financieringsfunctie mag uitoefenen.

2.2.2 Treasurybeleid

De belangrijkste algemene doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's.
- Het minimaliseren van externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Het treasurybeleid is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden van de ODBN een zo optimaal mogelijk rendement te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te reduceren. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden beheerst.

2.2.3 Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen.

2.2.4 Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden	Vlottende schuld	Vlottende middelen	Netto vlottende schuld of overschot
A. Gemiddeld vlottend overschot	-	12.678.520	12.678.520
Ultimo 1e kwartaal	-	9.915.317	9.915.317
Ultimo 2e kwartaal	-	14.134.007	14.134.007
Ultimo 3e kwartaal	-	14.134.969	14.757.969
Ultimo 4e kwartaal	-	11.906.786	11.906.786
B. Berekening kasgeldlimiet			2.325.643
Begrotingstotaal			28.361.500
Percentage regeling			8,20%
C. Ruimte onder kasgeldlimiet			15.004.162
Gemiddeld vlottend overschot (A)			12.678.520
Kasgeldlimiet (B)			2.325.643

Volgens deze berekening bedraagt de kasgeldlimiet in 2018 totaal € 2.325.643 voor de ODBN. Het gemiddelde vlottend financieringsoverschot bedraagt gemiddeld over 2018 € 12.678.520. Voor de vier kwartalen in 2018 is sprake van onderschrijding van de kasgeldlimiet. Het aantrekken van kasgeld is in dat kader is niet aan de orde.

2.2.5 Renteresultaat Treasury

In de gewijzigde BBV is opgenomen dat in deze paragraaf ook inzicht gegeven moet worden in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan investeringen. De ODBN heeft op dit moment geen leningen afgesloten waarover rente wordt betaald en gedurende 2018 zijn geen rente baten ontvangen. Dit betekent dat ook geen rente kan worden toegerekend aan de investeringen en daarmee is geen renteresultaat.

	Omschrijving	Bedrag
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering	0
b	Externe rentebaten	0
	Saldo externe rentelasten	0
d	Interne eigen rente	0
e	Toerekening rente via renteomslag	0
	Renteresultaat op taakveld treasury	0

2.3 Bedrijfsvoering

2.3.1 Organisatie structuur

Het Meer Jaren Ontwikkelings Plan (MJOP)

In de zomer van 2018 is het Meerjarenontwikkelingsplan (MJOP) uit de startblokken geschoten. Het MJOP en haar 10 onderliggende projecten zijn een antwoord op de review In de (financiële) knelpunten uit februari/maart 2018. De review beschrijft een combinatie van factoren die de problematiek van de ODBN samenvatte: de ontstaansgeschiedenis en het gebrek aan ruimte om te ontwikkelen, het gebrek aan focus en doorpakken, een pleasescultuur richting deelnemers, gebrekkige systemen, een tarief onder de kostprijs, en een algehele noodzakelijke verbetering op de P&C cyclus.

De verschillende projecten hebben, in samenhang, als doel om in de periode 2018-2020 de bedrijfsvoering op orde te brengen en te komen tot een stabiele organisatie, die 'in control' is. Het programmteam van het MJOP is, met volledige steun van het Dagelijks Bestuur, op 9 van de 10 projecten direct van start gegaan na de zomer. De onderlinge risico's en afhankelijkheden zijn in beeld gebracht, de project- en verantwoordingsstructuur is opgezet, en vooral het besef dat het dit keer anders moest én zou gaan heeft resultaten opgeleverd.

Bij de strategie en implementatie van de projecten is er uiteraard aandacht voor proces, structuur, besturing, informatie en financiën (de harde kant). Daarnaast ook voor het verandervermogen, de communicatie, de cultuur, houding en gedrag en de werkwijzen (de zachte kant).

In het eerste project (Project Z) worden ICT-systemen onderling op elkaar aangesloten, en indien nodig vervangen. De ICT-systemen zijn financiële administratie, zakenadministratie, personeelsadministratie, urenregistratie en rapportages. Per 31-12-2018 is het oude urenregistratiesysteem vervangen door een personeelsinformatiesysteem en een urenregistratiesysteem. Dat laatste is een module van onze financieel administratiesysteem. De systemen zijn onderling gekoppeld, van het inboeken van zaken tot en met de facturering naar de deelnemers.

Het informatiebeleidsplan, het tweede project, staat voor 2019 gepland. In 2018 is wel de aanbesteding "outsourcing ICT" gestart, bepalend voor de basisinrichting voor de informatievoorziening en communicatie. Onze ICT-omgeving wordt hiermee sneller, moderner, gebruiksvriendelijker, meer gestructureerd en biedt meer mogelijkheden tot digitale samenwerking.

Het Centraal Planningsbureau, het 3^e project, begroot de opdrachten en regelt de allocatie van de werkzaamheden voor toezicht en handhaving in het primaire proces op basis van de werkprogramma's van de deelnemers. Binnen dit project worden ook de bijbehorende werkprocessen ontworpen, in aansluiting op andere bedrijfsprocessen. Dit is voor toezicht en handhaving eind 2018 grotendeels gerealiseerd. Alle werkprogramma's en bedrijvenlijsten waren binnen voor 1 december 2018, en dat was voor het eerst sinds het bestaan van de ODBN. Doordat hier zoveel energie naartoe is gegaan, zijn sommige projectonderdelen die gepland waren voor 2018 doorgeschoven naar 2019.

ODBN werkt voor (onderdelen van) het 4^e project, werving & selectie, samen met de andere omgevingsdiensten in Brabant. Er is een nieuwe look & feel gemaakt voor de arbeidsmarktcommunicatie, zonder verlies van eigen identiteit van de 3 diensten. Er is geïnvesteerd in nieuwe wervingskanalen. Er zijn samenwerkingen ontstaan met het netwerk, o.a. met ZLTO, en met diverse opleidingsinstituten (Koning Willem I College, Fontys Hogeschool, HAS, Summa Collega) binnen dit project. In totaal zijn er in 2018 45 collega's geworven.

ODBN werkt voor (onderdelen van) het 4^e project, werving & selectie, samen met de andere omgevingsdiensten in Brabant. Er is een nieuwe look & feel gemaakt voor de arbeidsmarktcommunicatie, zonder verlies van eigen identiteit van de 3 diensten. Er is geïnvesteerd in nieuwe wervingskanalen. Er zijn samenwerkingen ontstaan met het netwerk, o.a. met ZLTO, en met diverse opleidingsinstituten (Koning Willem I College, Fontys Hogeschool, HAS, Summa Collega) binnen dit project. In totaal zijn er in 2018 45 collega's geworven.

Het 5^e project is een up-to-date Inrichtingenbestand per deelnemer, dat de ODBN voorziet van basisinformatie voor de planning, allocatie en kostenramingen van de uitvoering van het primaire proces. Voor een aantal gemeenten was de actualisatie van het inrichtingenbestand eind 2018 zo goed als klaar. Diverse andere gemeenten hebben eind 2018 de opdracht gegeven om hiermee te starten.

Het 6^e project richt zich op organisatie- en managementontwikkeling. Er is een concept akkoord met het GO over het Sociaal Beleidskader bereikt in december 2018. Er is gestart met een logische functieopbouw (wordt afgerond in 2019) en met een management development traject voor alle hiërarchisch leidinggevenden binnen ODBN.

De begroting 2019 en begrotingswijziging 2018 is in het AB van 19 december 2018 goedgekeurd, en daarmee is het 7^e project afgerond.

De nieuwe Gemeenschappelijke Regeling, het 8^e project, van de ODBN is na het AB van 26 september aan de deelnemers verzonden voor besluitvorming. Wij hadden eind 2018 van 7 deelnemers een bericht van instemming mogen ontvangen.

Het 9^e project is het doorontwikkelen van de Planning- & Controlcyclus. De hele Planning & Controlcyclus voor 2019 is in beeld, inclusief de momenten voor alle voorbereidende overleggen. De Kadernota 2020 heeft in 2018 al een nieuwe opzet gekregen.

Het 10^e en laatste project is het uniformeren van werkafspraken met deelnemers. Dit project is bewust wat naar achteren geschoven in de tijd, en hiermee zal gestart worden in 2019.

Planning gereed op..	Project	status/stand van zaken*
01-11-2019	Project Z (koppeling ICT-systemen, uitfasen oude systeem, invoering nieuwe systemen)	
01-04-2020	Informatiebeleidsplan en aanbesteding ICT	
01-01-2020	CPB	
01-01-2020	Werving & Selectie	
01-01-2020	Inrichtingenbestand	
01-08-2019	Organisatie en Managementontwikkeling	
01-02-2019	Gemeenschappelijke Regeling	
31-12-2019	P&C cyclus	
31-12-2020	Uniformeren werkafspraken	

Afgeronde projecten

19-12-2018	Begroting 2019 en herziene begroting 2018	

*groen: conform planning, oranje: niet conform planning, maar einddatum wordt wel gerealiseerd.

Organisatieontwikkeling	Begroting 2.018	Herziene begroting 2.018	Rekening 2.018	Vershil
Bedragen in €1				
Reguliere organisatieontwikkeling		285.000	270.700	14.300
Meerjarenontwikkelplan (MJOP)		621.500	640.900	-19.400
Totaal lasten	0	906.500	911.600	-5.100
Beschikbaar bestemmingsreserve		655.600	655.600	0
Bij: onttrekking algemene reserve		250.900	250.900	0
Bij: incidentele bijdrage deelnemers				0
Totaal baten	0	906.500	906.500	0
Saldo	0	0	-5.100	-5.100

2.3.2 Personeel

Omvang en bezetting

De organieke formatie, welke is bepaald in de herziene begroting voor 2018 bedroeg in totaal 225 fte. De personele bezetting van de ODBN op 31 december 2018 bedroeg in totaal 232 fte, te specificeren in:

Formatie en bezetting 2018	Herz Begr 2018	%	Realisatie 2018	%
Primair proces	174,7	78%	179,2	77%
Overhead	50,3	22%	52,4	23%
Totaal	225,0	100%	231,6	100%
<i>Personeel in dienst</i>	<i>160,2</i>	<i>71%</i>	<i>175,2</i>	<i>76%</i>
<i>Externe inhuur</i>	<i>64,8</i>	<i>29%</i>	<i>56,4</i>	<i>24%</i>

Inhuur personeel

In 2018 is voor in totaal 56 fte aan personeel ingehuurd. Het ging hierbij voornamelijk om werkzaamheden voor de administratieve ondersteuning en de inzet voor de werkzaamheden binnen de teams VTH.

Ziekteverzuim

In de herziene begroting 2018 is als uitgangspunt gehanteerd een ziekteverzuimpercentage van gemiddeld 6,5 %. In werkelijkheid bedraagt het ziekteverzuimpercentage 2018 5,98 %. In 2017 bedroeg het verzuimpercentage 7,3%. Het verzuim is met 1,32 % gedaald maar is nog hoog. Het langdurige verzuim kent psychische oorzaken maar ook fysieke oorzaken. Wanneer het gaat om mentale klachten, zien we dat dit vaak een combinatie is van werkfactoren en interpersoonlijke factoren. In 2018 uitgevoerde maatregelen worden in 2019 gecontinueerd. Voorbeeld hiervan is intensivering contact gedurende het verzuim met name door de leidinggevende.

2.3.3 Planning & Control cyclus

De Planning & Control cyclus is het gehele proces van activiteiten dat binnen een begrotingsjaar plaatsvindt om uitvoering te kunnen geven aan de kaderstellende en controlerende rol van het Algemeen bestuur. Een P&C cyclus kan schematisch als volgt worden weergegeven.

Het geheel van activiteiten op het gebied van de Planning & Control binnen de ODBN vraagt om bijstelling en professionalisering. Dit dringt temeer daar in 2016 door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is besloten om het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna BBV) drastisch te wijzigen. Deze wijzigingen zijn voor een belangrijk gedeelte ook van toepassing op de ODBN. Dit heeft reeds geleid tot een gewijzigde programma-indeling vanaf begrotingsjaar 2018. Om voor de toekomst in control te zijn c.q. te blijven, dienen zowel de financiële administratie, de P&C instrumenten als de daarop betrekking hebbende werkprocessen te worden aangepast.

Regionaal Strategisch Platform (RSP).

In het regionaal strategisch platform (RSP) worden de zich aandienende ontwikkelingen en resultaten binnen de ODBN periodiek besproken met de opdrachtgevers. Hierin is het management van de deelnemende partijen vertegenwoordigd. In 2018 is deze samenwerking voortgezet en zijn ook bestuurlijke ontwikkelingen rondom de opdrachtgeverschap, volumes en tariefstijging gedeeld. Ook vindt afstemming plaats met de secretarissenkring in de regio. Zij worden geïnformeerd over strategische ontwikkelingen waarvoor de ODBN komt te staan.

Adoptieregeling

Voor wat betreft de financiële beleidsdocumenten (de kadernota, begroting, 1^e Berap en 2^e Berap en de jaarrekening) is een adoptieregeling van toepassing. Dit houdt in dat vertegenwoordigers van een vijftal deelnemers (Bernheze, Boxmeer, 's-Hertogenbosch, Meierijstad en de provincie Noord - Brabant) het initiatief nemen in het beoordelen van deze documenten. Hun bevindingen worden vervolgens, ambtelijk, verspreid onder de deelnemers. Hiermee wordt een efficiënte ambtelijke en bestuurlijke behandeling nagestreefd. In 2018 is het adoptiepanel meegenomen in de ontwikkelingen rondom de herijking nota reserves en voorzieningen, de uitstel van jaarrekening en de aanpassingen om te komen tot een herziene begroting 2018.

Automatisering

In 2018 is gestart met het uitfasen van het software pakket “Promis” waar de projecten en uren van de ODBN werden bijgehouden. De leverancier van Promis is failliet en de ondersteuning en kennis loopt terug. Ter vervanging van Promis is de Suite4Omgevingsdiensten en het softwarepakket WBU (wat staat voor WebBased Uren) verder ingericht. Daarnaast is de applicatie PIMS@All voor P&O omgezet naar het nieuwe pakket “Motion” wat volledig in de cloud draait. Dit gehele project heeft een enorme impact op de organisatie. Centric, de leverancier van de drie pakketten S4O, WBU en Motion, heeft veel capaciteit gestopt in het koppelen van deze applicaties en ook de eigen medewerkers hebben de handen vol gehad aan het goed laten functioneren van deze nieuwe omgeving.

Daarnaast zijn de ontwikkelingen inzake de Omgevingswet gevolgd en is de lijn afgesproken om te conformeren aan de landelijke standaarden en architectuur die door ODNL is opgesteld. In 2019 wordt meer aandacht geschonken aan het opzetten van de basis voor deze architectuur.

De Omgevingswet is slechts één van de redenen dat er steeds hogere eisen worden gesteld aan automatisering en informatisering. Om te komen tot een toekomstbestendig informatiemanagement wordt er in 2019 een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan opgesteld. Uit dit plan vloeien diverse projecten voort.

Een ander opgestart project is de Europese aanbesteding voor het vervangen en outsourcen van de ICT omgeving. De huidige ICT is verouderd en voldoet niet meer aan de huidige normen. Deze aanbesteding is gestart in 2018 en dit project loopt door tot ongeveer september 2019 wanneer de nieuwe ICT en de nieuwe leverancier operationeel dienen te zijn.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn overheidsbedrijven vennootschapsbelastingplichtig. Op landelijk niveau is door Omgevingsdienst.nl contact gelegd met de belastingdienst om het gezamenlijke standpunt te verdedigen dat (het merendeel van) de activiteiten van de omgevingsdiensten overheidstaken betreffen, die niet onder de vennootschapsbelastingplicht vallen. De uitkomsten van deze besprekingen hebben o.a. geleid tot inventarisatie van activiteiten en voorbeeldclusteringen, maar resulteerden niet in een eenduidige uitkomst t.a.v. het al dan niet VPB-plichtig zijn van de omgevingsdiensten. Het blijft van belang voor iedere omgevingsdienst en dus ook voor de ODBN om de eigen situatie goed in kaart te brengen en te beoordelen. De ODBN heeft op basis van de gerealiseerde resultaten in de jaarrekening 2016 en 2017 geconcludeerd dat op dit moment geen Vennootschapsbelasting verschuldigd is. In 2019 gaat ODBN opnieuw per activiteit beoordelen of men VPB-plichtig is.

2.4 Paragraaf Verbonden Partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang

Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

Volgens de letter van de wet kent ODBN geen verbonden partijen, maar gezien de intensieve samenwerkingsrelatie die ODBN heeft met een aantal organisaties willen we deze toch benoemen in deze paragraaf. Hierbij gaat het om:

- Vereniging van contractanten Afvalsturing Brabant: De VvC behartigt de belangen van de Brabantse gemeenten (via samenwerkingsverbanden in de VvC vertegenwoordigd) met betrekking tot de verwerking van huishoudelijk restafval en gft-afval. Het ambtelijk secretariaat en de financiële administratie van de vereniging worden verzorgd door de ODBN.
- Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (BIZOB): BIZOB is een inkoopbureau en ondersteunt de ODBN bij het inkopen en aanbesteden. In 2018 was de ODBN aspirant-lid van deze gemeenschappelijke regeling. Het is de bedoeling dat dit in 2019 wordt omgezet naar een 'echt' lidmaatschap.
- Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (BCA). Dit is (nu nog) een officiële adviescommissie van het Algemeen Bestuur in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het is de bedoeling dat deze commissie vanaf 2020 verandert in een zelfstandige gemeenschappelijke regeling.
- De deelnemers van ODBN zijnde de 16 gemeenten in de regio Brabant-Noord en de provincie Noord-Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel en Waterschap Brabantse Delta.

2.5 Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande paragrafen, in het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording, niet van toepassing:

- Paragraaf lokale heffingen
- Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid

III JAARREKENING 2018

3. OVERZICHTEN

3.1 Balans per 31 december 2018

ACTIVA	31-12-2018	31-12-2017
Bedragen in € 1		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	1.661.900	2.157.100
Investerings met economisch nut	1.661.900	2.157.100
Totaal vaste activa	1.661.900	2.157.100
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	17.089.000	16.996.400
Vorderingen op openbare lichamen	3.669.200	3.447.100
Overige vorderingen	1.513.000	42.400
Rekening courantverhouding met het Rijk	11.906.800	13.506.900
Liquide middelen	0	300
Kassaldi	0	300
Banksaldi	0	0
Overlopende activa	4.572.600	3.238.200
Nog te ontvangen bedragen	4.372.800	3.202.000
Vooruitbetaalde bedragen	102.800	25.300
Te verrekenen bedragen (transitoria)	97.000	10.900
Totaal vlottende activa	21.661.600	20.234.900
TOTAAL GENERAAL	23.323.500	22.392.000

PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017
Bedragen in € 1		
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	10.552.700	3.809.300
Algemene reserves	1.831.700	199.100
Bestemmingsreserves	838.400	5.175.700
Rekening resultaat	7.882.600	-1.565.500
Voorzieningen	7.570.200	12.158.100
Langlopende schulden	0	0
Onderhandse leningen BWS	0	0
Totaal vaste passiva	18.122.900	15.967.400
VLOTTENDE PASSIVA		
Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar	3.733.500	3.038.600
Overige schulden (Crediteuren)	3.552.900	3.039.000
Overige schulden (Verhouding Ver van Contractanten)	143.800	-400
Tussenrekeningen salarissen	36.800	
Overlopende passiva	1.467.100	3.386.000
Verplichtingen	990.300	3.303.300
Vooruitontvangen bedragen EU en NL overheidslichamen	456.600	86.200
Overige vooruitontvangen bedragen	20.200	-3.500
Totaal vlottende passiva	5.200.600	6.424.600
TOTAAL GENERAAL	23.323.500	22.392.000

3.2 Baten en lasten

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting 2018	Herziene Begroting 2018	Rekening 2018
LASTEN				
Fysieke leefomgeving	11.021.800	10.547.000	12.763.000	12.807.700
Afvalinzameling en verwerking	6.842.200	6.298.000	7.278.000	7.386.100
Crisis- en klachtenbeheer	28.200	27.000	0	0
Subtotaal programma's	17.892.200	16.872.000	20.041.000	20.193.800
Overhead	8.355.700	7.643.000	8.220.500	12.116.600
Treasury	0	10.000	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Onvoorzien	0	100.000	100.000	0
Subtotaal bedrijfsvoering	8.355.700	7.753.000	8.320.500	12.116.600
Totaal lasten exploitatie	26.247.900	24.625.000	28.361.500	32.310.400

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting 2018	Herziene Begroting 2018	Rekening 2018
BATEN				
Fysieke leefomgeving	17.076.700	17.090.000	20.179.600	26.451.400
Afvalinzameling en verwerking	6.367.000	6.494.000	7.166.300	7.645.900
Crisis- en klachtenbeheer	0	40.000	0	0
Subtotaal programma's	23.443.700	23.624.000	27.345.900	34.097.300
Overhead	467.600	320.000	250.000	4.956.500
Treasury	20.000	81.000	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Organisatieontwikkeling	0	0	0	0
Subtotaal bedrijfsvoering	487.600	401.000	250.000	4.956.500
Totaal baten exploitatie	23.931.300	24.025.000	27.595.900	39.053.800
Resultaat voor bestemming	-2.316.600	-600.000	-765.600	6.743.400
Onttrekkingen aan reserves	859.100	627.000	1.390.100	1.390.100
Toevoegingen aan reserves	108.000	0	250.900	250.900
Resultaat na bestemming	-1.565.500	27.000	373.600	7.882.600

3.3 Recapitulatie resultaat

Omschrijving Bedragen in € 1	Rekening 2017	Begroting 2018	Begr 2018 na wijz	Rekening 2018	Vershil	
Totale lasten	26.248.000	24.625.000	28.361.500	32.310.400	-3.948.900	N
Totale baten	23.931.300	24.025.000	27.595.900	39.053.800	11.457.900	V
Saldo van baten en lasten	-2.316.700	-600.000	-765.600	6.743.400	7.509.000	
Storting in reserves	108.000	0	250.900	250.900	0	
Onttrekking uit reserves	859.200	627.000	1.390.100	1.390.100	0	
Resultaat vóór belasting	-1.565.500	27.000	373.600	7.882.600	7.509.000	V
Vennootschapsbelasting (n.v.t.)	0	0	0	0	0	
Resultaat na belasting	-1.565.500	27.000	373.600	7.882.600	7.509.000	V
Te splitsen in:						
• Resultaat BCA	-558.400			399.400		V
• Resultaat ODBN	-1.007.100			7.483.200		V

3.4 Onderverdeling lasten naar overhead en programma's

TOTAAL LASTEN	Rekening 2017	Begroting 2018	Herziene Begroting 2018	Totaal	Rekening 2018 Programma's	Overhead
Salarissen	11.847.500	14.691.000	11.987.000	12.397.300	9.090.100	3.307.200
Inhuur personeel	4.053.500	525.000	5.246.000	5.381.000	3.952.000	1.429.000
Opleidingen	0	235.000	260.000	293.400	10.100	283.300
Dienstreizen / woon-werk	0	335.000	282.000	415.600	0	415.600
Overig (personeel)	739.100	147.000	196.000	251.400	27.000	224.400
Organisatie	357.000	141.000	138.000	136.200	48.600	87.600
Huisvesting	457.700	543.000	619.000	473.400	41.600	431.800
Kantoor	0	338.000	283.000	309.600	8.900	300.600
Informatisering / automatisering	661.900	435.000	855.000	841.600	0	841.600
Vervoermiddelen	34.000	29.000	62.000	80.600	40.800	39.800
Extern onderzoek / advies	152.100	65.000	94.000	89.600	0	89.600
Afschrijvingen	542.000	811.000	577.000	578.100	20.800	557.300
Reguliere organisatieontwikkeling	936.100	279.000	285.000	270.700	0	270.700
Meerjarenontwikkelplan (MJOP)	0	0	621.500	640.900	0	640.900
Overige kosten	0	0	0	3.197.200		3.197.200
Subtotaal	19.780.900	18.574.000	21.505.500	25.356.600	13.239.900	12.116.600
Treasury	0	10.000	0	0	0	0
Onvoorzien	0	100.000	100.000	0	0	0
Externe exploitatie (programma's)	6.467.100	5.941.000	6.756.000	6.953.900	6.953.900	0
Totaal lasten	26.248.000	24.625.000	28.361.500	32.310.400	20.193.800	12.116.600

4. TOELICHTINGEN

4.1 Waardering grondslagen jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV). De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Er wordt afgeschreven vanaf het boekjaar na het boekjaar van ingebruikneming, met uitzondering van materiële vaste activa die deel uitmaken van een groter geheel, daar wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

Type activa	Afschrijvingstermijn
Kantoorpand	30 jaar
Parkeerterrein (inrichting)	15 jaar
Kantoormeubilair	10 jaar
Straalverbinding	10 jaar
Inrichting kantoor 's-Hertogenbosch	6 jaar
ICT hardware	5 jaar
ICT software	3 jaar
Bedrijfsauto's	5 jaar
Persleiding milieustraat	15 jaar
Milieustraat (inrichting)	10 jaar

Vaste Activa

De activa zijn onder te verdelen in immateriële, materiële en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De ODBN bezit geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste Activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Financiële vaste activa

De ODBN bezit geen financiële vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen.

Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.'

Vlottende activa

De vlottende activa zijn onder te verdelen in, uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

De vaste passiva zijn eigen vermogen, voorzieningen, en langlopende schulden (met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer). Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het Algemeen Bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt.

Uit het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de effecten van de besluiten van het Algemeen Bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd (rekening resultaat).

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Langlopende schulden

Langlopende schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De ODBN heeft geen "eigen" langlopende schulden. Vanuit de uitvoering van taken van het voormalig RMB zijn hier de onderhandse leningen, i.v.m. het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS), opgenomen. Per ultimo boekjaar 2017 bestaan deze schulden niet meer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar en overlopende passiva opgenomen.

Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Hieronder worden overige schulden verantwoord, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

In de presentatie van de baten en lasten wordt voldaan aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Door gewijzigde regelgeving wordt de overhead vanaf 2017 apart in beeld gebracht onder hoofdstuk bedrijfsvoering. De overhead is bepaald op basis van de notitie overhead van het BBV.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van de aan de jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Een voorbeeld daarvan is de verplichting wegens verlofdagen. Indien echter de verplichting sterk fluctueert, zal de last (of bate) die gerelateerd is aan deze fluctuatie in het jaar van ontstaan opgevoerd worden en zal de toename van de verplichting op de balans opgevoerd worden.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018

4.2.1 Activa

4.2.1.1 Materiële vaste activa € 1.661.900

In onderstaande tabel is het verloop van de materiële vaste activa weergegeven, onderverdeeld naar de verplicht voorgeschreven hoofdgroepen. Binnen de administratie is een gedetailleerde specificatie van de betreffende materiële activa is aanwezig.

Omschrijving Bedragen in € 1	Stand per 1-1-2018	Vermeer- deringen	Vermind- eringen	Afschrijvingen in 2018	Boekwaarde 31-12-2018
Grond Kantoor Cuijk	225.500				225.500
Bedrijfsgebouwen	923.000			72.800	850.200
Inrichting en inventaris kantoorgebouwen	355.000			176.200	178.800
Automatisering	515.100	82.900		295.000	303.000
Vervoermiddelen	13.300			13.300	0
Inventaris Milieustraat Haps	125.200			20.800	104.400
					0
Totaal materiële vaste activa	2.157.100	82.900	0	578.100	1.661.900

De automatiseringsinvesteringen in 2018 van € 82.900 hebben met name betrekking op:

- Aanschaf software en migratie koppelingen Key2Financien (Dis, Inkoop, Uren, Youpp)
- Aanschaf Inspectie viewer
- Aanschaf Cognos Analytics

Er hebben zich geen desinvesteringen in 2018 voor gedaan.

4.2.1.2 Uitzettingen korter dan één jaar € 17.089.000

De in de balans opgenomen post uitzettingen korter dan een jaar is als volgt te specificeren.

Omschrijving Bedragen in € 1	Boekwaarde 31-12-2017	Stand per 31-12-2018	Voorziening Oninbaar	Boekwaarde 31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen	3.447.100	3.669.200		3.669.200
Overige vorderingen	42.400	1.562.500	49.500	1.513.000
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	13.506.900	11.906.800		11.906.800
Totaal uitzettingen	16.996.400	17.138.500	49.500	17.089.000

Schatkistbankieren

Onder rekening-courant verhouding met het Rijk wordt begrepen het saldo als gevolg van het schatkistbankieren. Op grond van de regeling 'schatkistbankieren decentrale overheden' is de ODBN verplicht hieraan deel te nemen. Dit heeft tot gevolg dat alle saldi van de ODBN geregistreerde bankrekeningen worden afgeroomd tot een vastgesteld drempelbedrag.

Drempelbedrag

Alle overtollige middelen dienen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is het maximumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Dit drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid en bedraagt voor de ODBN € 250.000 over 2018.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2018 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkist bankieren gedurende de vier kwartalen 2018 is geweest.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren, verslagjaar 2018					
Berekening drempelbedrag (x € 1.000)					
a	Begrotingstotaal verslagjaar	28.362			
b	Deel van begrotingstotaal onder € 500 miljoen	28.362			
c	Drempel is 7,5% van begrotingstotaal onder sub b				
1	Drempelbedrag (minimaal € 250,000)	250			

Berekening kwartaalcijfers buiten Rijksschatkist		Kwart 1	Kwart 2	Kwart 3	Kwart 4
d	Som van de buiten Rijksschatkist aangehouden middelen	629	6.479	39	656
e	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
2	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten schatkist = d/e	7	71	0	7

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren		Kwart 1	Kwart 2	Kwart 3	Kwart 4
=1	Drempelbedrag voor de ODBN	250	250	250	250
=2	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijksschatkist	7	71	0	7
3	Ruimte onder het drempelbedrag	243	179	250	243
4	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Vorderingen

De totale omvang van de nog te vorderen bedragen is € 5.231.700. Van de nog openstaande vorderingen is een bedrag van € 49.500 als dubieus te beschouwen. In dat kader is hiervoor een voorziening gevormd ten laste van de exploitatie. Zie ook de toelichting hierover op de voorgaande pagina.

Omschrijving	Vorderingen	Vorderingen
Bedragen in € 1	31-12-2017	31-12-2018
Vorderingen openbare lichamen	3.447.100	3.669.200
Overige vorderingen	42.400	1.562.500
Totaal vorderingen	3.489.500	5.231.700

Binnen de administratie is een specificatie van het bedrag van de openstaande vorderingen aanwezig.

4.2.1.3 Liquide middelen**€ 0**

Op 31 december 2018 was het saldo op de bankrekening van de ODBN nihil. In het kader van het schatkist bankieren (zie hierna onder 8.3) wordt het banksaldo op het eind van iedere dag volledig afgeroomd en overgeboekt naar de schatkist. De ODBN werkt niet meer met contant geld en heeft de aanwezige kassen in 2018 opgeheven.

4.2.1.4 Overlopende activa**€ 4.572.600**

De in de balans opgenomen post overlopende activa is op het eind van 2018 als volgt te specificeren:

Omschrijving	Boekwaarde	Boekwaarde
Bedragen in € 1	31-12-2017	31-12-2018
Nog te ontvangen bedragen	3.202.000	4.372.800
Vooruitbetaalde bedragen	25.300	102.800
Ter verrekenen bedragen	10.900	97.000
Totaal overlopende activa	3.238.200	4.572.600

Nog te ontvangen bedragen

Onderstaande tabel betreft het verloopoverzicht 2018 van de nog te ontvangen bedragen

Omschrijving	Boekwaarde	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Boekwaarde
Bedragen in € 1	31-12-2017			31-12-2018
Verkoop tariefzakken	111.100	0	111.100	0
Bijdrage Kunststof 2014	-27.500	0	0	-27.500
Afrekening kunststof 2015	477.700	0	0	477.700
Afrekening kunststof 2016	713.800	0	0	713.800
Belastingdienst afrekening BTW 2017	29.000	0	29.000	0
Diverse opbrengsten BCA	12.500	12.000	0	24.500
Werkzaamheden deelnemers 2017	1.738.700	0	1.726.400	12.300
Bijdrage garantiesalarissen deelnemers 2017	117.000	0	117.000	0
Verschil te vorderen positie Stichting Actief	29.700	0	29.700	0
Claim attero 2015 & 2016	0	3.172.000	0	3.172.000
Totaal nog te ontvangen bedragen	3.202.000	3.184.000	2.013.200	4.372.800

Vooruitbetaalde bedragen

De vooruitbetaalde bedragen van € 102.800 op deze post zijn op hoofdlijnen als volgt te specificeren:

- Vooruitbetaalde verzekeringen in 2018 voor 2019 € 18.800
- Vooruitbetaalde licentiekosten in 2018 voor 2019 € 35.400
- Vooruitbetaalde abonnementen in 2018 voor 2019 € 21.000
- Vooruitbetaalde huisvestingskosten in 2018 voor 2019 € 26.600
- Vooruitbetaalde Motorrijtuigen belasting in 2018 voor 2019 € 1.000

Te verrekenen bedragen

De post te verrekenen bedragen van € 97.000 per eind 2018 is als volgt te specificeren:

- Projectkosten nog door te belasten aan deelnemers € 80.400
- Waarborgsommen € 6.700
- Pensioen en levensloop vorderingen € 9.900

4.2.2 Passiva

4.2.2.1 Eigen vermogen

€ 10.552.700

De in de balans opgenomen post eigen vermogen is op het eind van 2018 als volgt te specificeren:

Omschrijving	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2017	31-12-2018
Algemene reserve	199.100	1.831.700
Bestemmingsreserves	5.175.700	838.400
Rekeningresultaat	-1.565.500	7.882.600
Totaal eigen vermogen	3.809.300	10.552.700

4.2.2.2 Reserves

Alle reserves samen geven het totale eigen vermogen van de dienst weer en zijn onder te verdelen in algemene reserves en bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve kan geen negatieve stand kennen. Als een reserve geen concrete bestemming heeft wordt het beschouwd als een algemene reserve.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2018.

Verloop reserves	stand	resultaat	toevoeging	onttrekking	stand
Bedragen in € 1	1-1-2018	2017			31-12-2018
Reserves					
Algemene reserve ODBN	199.100	-800.700	2.684.200	-250.900	1.831.700
Totaal algemene reserve	199.100	-800.700	2.684.200	-250.900	1.831.700
Bestemmingsreserve wachtgeldverplichtingen	362.600			-362.600	0
Bestemmingsreserve vakantiedagen	504.700	-18.700		-237.000	249.000
Bestemmingsreserve Sociaal Beeldskader (SBK)	85.100			-85.100	0
Bestemmingsreserve samenwerkingsbudget	195.600	-187.700		-7.900	0
Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	655.600		250.900	-906.500	0
Bestemmingsreserves Besluit Woninggebonden Subsidie (3)	1.011.300			-1.011.300	0
Bestemmingsreserve overdracht stortplaatsen	605.200			-605.200	0
Bestemmingsreserve nazorg stortplaats Voorste Heide	468.100			-468.100	0
Totaal bestemmingsreserves ODBN	3.888.200	-206.400	250.900	-3.683.700	249.000
Bestemmingsreserve BCA	1.287.500	-558.400		-139.700	589.400
Totaal bestemmingsreserves BCA	1.287.500	-558.400	0	-139.700	589.400
Totaal reserves	5.374.800	-1.565.500	2.935.100	-4.074.300	2.670.100

Algemene reserves

De algemene reserve moet in principe van voldoende omvang zijn om de risico's van de reguliere bedrijfsvoering op te kunnen vangen. Het geactualiseerde risicoprofiel is voor 96% afgedekt met de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn in het leven geroepen met een bestedingsfunctie, waarbij de middelen zijn weggezet voor toekomstige uitgaven of investeringen. Het staat het Algemeen bestuur vrij om voor een bestemmingsreserve een heroverweging van de besteding te doen. Binnen de ODBN zijn verschillende soorten bestemmingsreserves gevormd, waarbij vanuit de oorsprong van deze reserves een onderverdeling is te maken in:

- Bestemmingsreserves ODBN algemeen
- Bestemmingsreserves voormalige RMB
- Bestemmingsreserves BCA

Onderstaand is per bestemmingsreserve een korte toelichting gegeven over de noodzaak, de mutaties en de omvang en van de bestemmingsreserves.

Reserve wachtgeldverplichting

In 2018 is geconcludeerd en besloten dat de bestemmingsreserve wachtgeldverplichting kan vrijvallen. De stand van 1-1-2018 van € 362.600 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve vakantiedagen

De reserve heeft ten doel om eventuele tegenvallende opbrengsten te egaliseren die ontstaan door fluctuaties in de opname in de vakantiedagen van de medewerkers die werkzaam zijn in het primaire proces. In 2018 is betreffende het oude jaar 2017 een bijstelling gedaan van € 18.700 omdat het openstaande vakantieverlof van medewerkers uit het primair proces is afgenomen. Het beleid van de ODBN erop gericht is om de "verlofberg" binnen de organisatie terug te brengen tot reguliere proporties. In 2018 is daarnaast een bedrag van € 237.000 vrijgevallen.

Reserve Sociaal Beleidskader

In 2018 is geconcludeerd en besloten dat de bestemmingsreserve Sociaal Beleidskader kan vrijvallen. De stand van 1-1-2018 van € 85.100 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve Regionaal Samenwerkingsbudget

Het Algemeen bestuur heeft in 2014 besloten om het programma 'Regionaal Samenwerkingsbudget' per 1 januari 2015 te beëindigen. Op basis van het opgestelde liquidatieplan is besloten dat de betreffende deelnemers gefaseerd over de periode 2015 tot en met 2018 hiervoor een jaarlijkse bijdrage betalen voor de te verwachten frictiekosten. In 2015 is een bijdrage van € 355.000 ontvangen, waarvan in dat jaar in werkelijkheid slechts een bedrag van € 160.000 aan frictiekosten is uitgegeven. In dat kader is bij de bestemming van het rekeningresultaat over 2015 door het Algemeen bestuur besloten om het niet benutte gedeelte van € 195.600 te reserveren voor zich nog aandienende frictiekosten voor de komende jaren.

In de resultaat bestemming van 2017 is besloten dat frictiekosten uit 2017 uit de reserve Regionaal Samenwerkingsbudget wordt onttrokken. In 2018 is bepaald dat de resterende € 7.900 kan worden toegevoegd aan de algemene reserve. Hiermee komt de bestemmingsreserve te vervallen.

Reserve Organisatieontwikkeling

Om uitvoering te geven aan de destijds vastgestelde notitie "Samenwerken aan een schone en veilige werkomgeving, nu en in de toekomst" is een bestemmingsreserve gevormd. Voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie is deze reserve nodig. De financiering van het Meer Jaren Ontwikkel Plan (MJOP) gaat via deze reserve. De toevoeging aan de reserve betreft de geplande toevoeging uit het jaarrekening resultaat over 2017. De onttrekking zijn de kosten die extra gemaakt zijn voor het Meer Jaren Ontwikkel Plan. Deze uitgaven zijn gepland om te onttrekken uit de reserve voor organisatie ontwikkeling.

Reserve Besluit Woninggebonden Subsidie - vrijval

In 2018 is geconcludeerd en besloten dat de bestemmingsreserve Besluit Woninggebonden Subsidie kan vrijvallen. De stand van 1-1-2018 van € 1.011.300 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve overdracht stortplaatsen

In 2018 is geconcludeerd en besloten dat de bestemmingsreserve Overdracht Stortplaatsen kan vrijvallen. De stand van 1-1-2018 van € 605.200 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve nazorg Voorste Heide

In 2018 is geconcludeerd en besloten dat de bestemmingsreserve Nazorg Voorste Heide kan vrijvallen. De stand van 1-1-2018 van € 468.100 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve Bestuurscommissie Afval

Voor het kunnen opvangen van eventuele toekomstige financiële risico's is een bestemmingsreserve BCA Land van Cuijk en Boekel gevormd. De afgelopen jaren is deze reserve gevoed met de positieve resultaten uit de exploitatie van de BCA. Door het AB is in de vergadering van 31 oktober 2018 om het negatieve resultaat van de BCA van € 558.400 te onttrekken uit deze reserve. Daarnaast is er in de herziene begroting 2018 een onttrekking geraamd van € 139.700 ter compensatie van de verlaging van de deelnemersbijdrage aan de BCA. Deze geraamde onttrekking is conform planning onttrokken.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

In 2018 vonden er geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan of van de reserves plaats. De onttrekkingen en toevoegingen waren incidenteel van aard.

4.2.2.3 Rekeningresultaat 2018

Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (art. 42) wordt het resultaat van het lopende jaar afzonderlijk opgenomen in de balans als onderdeel van het eigen vermogen. Over de besteding van dit resultaat dient door uw Algemeen Bestuur een afzonderlijk besluit te worden genomen. De jaarrekening 2018 van de ODBN sluit met een voordelig resultaat van € 7.882.600. Voor een nadere toelichting van de totstandkoming van dit resultaat wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting op de baten en lasten over 2018 (onderdeel III 2 van deze jaarstukken).

4.2.2.4 Voorzieningen**€ 7.570.200**

De in de balans opgenomen post voorzieningen op het eind van 2018 is als volgt te specificeren:

Verloop voorzieningen Bedragen in € 1	stand 1-1-2018	resultaat 2017	toevoeging	onttrekking	stand 31-12-2018
Onderhoudsfonds gebouwen	494.500			494.500	0
Voorziening ISV gelden	6.767.900			6.767.900	0
Voorziening rente gronden Uden	7.900			7.900	0
Voorziening nazorg Voorste Heide	4.452.300			54.100	4.398.200
Voorziening Attero	0		3.172.000	0	3.172.000
Totaal voorzieningen ODBN	11.722.600	0	3.172.000	7.324.400	7.570.200
Egalisatie voorraad tariefzakken	435.500			435.500	0
Totaal voorzieningen BCA	435.500	0	0	435.500	0
Totaal voorzieningen	12.158.100	0	3.172.000	7.759.900	7.570.200

Onderhoudsvoorziening gebouwen

Deze voorziening dient ter afdekking van het periodiek groot onderhoud aan het kantoorpand aan de Gildekamp 8 te Cuijk.

De ODBN heeft in 2018 besloten om definitief uit te gaan van 1 huisvestingslocatie. Na een onderzoek blijkt dat de huisvesting het beste gecentraliseerd kan worden in 's-Hertogenbosch. De verhuizing staat voor eind 2019 gepland. Hierna komt de locatie van Cuijk in de verkoop. Er zal geen groot onderhoud meer gepleegd worden aan de locatie in Cuijk. Voor 2018 is geen dotatie meer gedaan aan deze voorziening. De voorziening kan komen te vervallen. Het saldo van deze voorziening € 494.500 valt vrij in het resultaat.

Het AB wordt voorgesteld om ter grootte van deze voorziening (€ 494.500) een reserve huisvesting te vormen ter dekking van incidentele kosten als gevolg van de (voorbereiding op) deze verhuizing en eventueel verlies van boekwaarde van Gildekamp Cuijk.

Voorziening Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing gelden

De voorziening is oorspronkelijk gevormd voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden ten behoeve van geluidswerende maatregelen. In 2018 is een bedrag van € 41.600 onttrokken voor zowel uitvoerende werkzaamheden (ISV) als voor begeleidingsactiviteiten.

ODBN heeft echter geen terugbetalingsverplichting aan de oorspronkelijke subsidiegever. Om deze redenen is op grond van artikel 44 van het Besluit Begroting en Verantwoording geen grondslag voor een voorziening. Het is daarom noodzakelijk om deze voorziening te laten vrij vallen ten gunste van het exploitatie resultaat 2018. Bij de bestemming van het resultaat wordt voorgesteld de vrijval voorziening om te zetten naar een bestemmingsreserve.

Het grootste deel van de te saneren woningen is de afgelopen jaren daadwerkelijk aangepakt. Er resteert echter nog een aantal woningen waar eveneens geluidsanering dient plaats te vinden.

De (financiële) reikwijdte hiervan is onbekend; er worden kosten verwacht, maar de hoogte ervan is onderwerp van onderzoek. In de loop van 2019 wordt een procesvoorstel over de benodigde vervolgstappen opgesteld.

Voorziening rente gronden Uden

Vanuit de opbrengst van de verkoop van de stortplaatsen Haps en Uden aan Essent Milieu is in het verleden een bedrag afgezonderd in verband met nog lopende verplichtingen bij de stortplaats Uden. Nu de verkoop van de aanwezige eigendommen (boerderij en omliggende percelen) is afgerond, kan de voorziening in 2018 vrijvallen.

Voorziening nazorg Voorste Heide

De voorziening dient ter financiering van de kosten van de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats Voorste Heide in Oss. De omvang van deze voorziening is gebaseerd op een zogenaamde 'Rinas' berekening. Deze is in 2018 op basis van een nieuwe calculatie geactualiseerd door een extern bureau. Dit heeft voor de jaarrekening 2017 geleid tot een neerwaartse bijstelling van deze voorziening. De omvang van de voorziening is gebaseerd op inzichten van de geactualiseerde calculatie en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de omvang in de komende jaren zowel positief als negatief kan afwijken. Het bestuur is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de omvang van de voorziening.

Voorziening Attero

Alle Brabantse gemeenten hebben direct of via hun gewest, een overeenkomst gehad met Attero voor de verwerking van (grof) huishoudelijk afval. Attero vordert van de 6 Brabantse gewesten en van enkele individuele gemeenten nabetaling voor te weinig geleverd afval. Attero heeft hiertoe de afgelopen jaren meerdere facturen gestuurd naar de ODBN (rechtsopvolger van de het voormalig gewest Brabant-Noordoost en RMB). Eerder is in het overleg met de portefeuillehouders afval van de gemeenten van de voormalig gewest Brabant-Noordoost (RMB) besloten dat, in het geval de claim van Attero terecht is, deze kosten worden doorbelast aan de deelnemers van de voormalig gewest Brabant-Noordoost.

Een uitspraak is op handen en wordt naar verwachting in het 1^e kwartaal 2019 gedaan. Op basis van deze informatie dient de ODBN een voorziening te vormen in de jaarstukken 2018. De bedragen in de advocatenbrief kunnen hiervoor als uitgangspunt worden gebruikt. Tegenover het vormen van deze voorziening staat het opnemen van een vordering op de gemeenten van het voormalig gewest Brabant-Noordoost bij de jaarstukken 2018 (overlopende activa). Het resultaatteffect bij de jaarstukken is dan ook nihil.

Egalisatie voorziening tariefzakken

De voorziening heeft ten doel het opvangen van het omzetverlies dat ontstaat op het moment dat de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel zou besluiten op een andere inzamelmethodiek over te schakelen.

Er zullen dan geen of nauwelijks tariefzakken meer worden verkocht terwijl er nog wel verwerkingskosten moeten worden betaald. Jaarlijks wordt het doelvermogen berekend op basis van de verkoopprijs van de tariefzakken en de geraamde voorraad bij particulieren en winkeliers. Het doelvermogen voor 2018 is nagenoeg gelijk gebleven op € 435.500.

Echter zorgt deze situatie ervoor dat er geen direct plan onder de besteding van de gelden uit de voorziening ligt. Om deze redenen is op grond van artikel 44 van het Besluit Begroting en Verantwoording geen grondslag voor een voorziening.

Het is daarom noodzakelijk om deze voorziening te laten vrij vallen ten gunste van het exploitatie resultaat 2018. Bij de bestemming van het resultaat wordt voorgesteld de vrijval voorziening om te zetten naar een bestemmingsreserve.

4.2.2.5 Langlopende schulden € 0

De in de balans opgenomen post langlopende schulden heeft betrekking op de uitvoering van de BWS-regeling (zie ook hoofdstuk 7 waarderingsgrondslagen) en is als volgt te specificeren:

Omschrijving Bedragen in € 1	Saldo per 1-jan	Vermeerdering/ verminderingen	Aflossingen	Saldo per 31-dec
Sociale sector 1993	0	0	0	0
Sociale sector 1994	0	0	0	0
Totaal langlopende schulden	0	0	0	0

Op basis van de beschikbare informatie hebben in 2017 voor het laatste jaar aflossingen plaats te vinden op deze langlopende schulden voor de verplichtingen van de sociale sector 1994. Per saldo zou dan op de balans per saldo nog een schuldrestant van € 20.100 overblijven voor de jaren 1993 en 1994. Uit de onderliggende stukken is niet te achterhalen of er nog aanvullende aflossingen dienen plaats te vinden na het jaar 2017. In dat kader is de schuldrestant per eind 2017 volledig afgeboekt ten gunste van de exploitatie 2017. Mochten er onverhoopt nog aflossingen moeten plaatsvinden in de jaren na 2017, dan zullen deze ten laste van de exploitatie van dat jaar worden gebracht.

4.2.2.6 Kortlopende schulden € 3.733.500

De in de balans opgenomen post kortlopende schulden eind 2018 is als volgt te specificeren:

Omschrijving Bedragen in € 1	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2018
Overige schulden (Crediteuren)	3.039.000	3.552.900
Overige schulden (Vereniging van contractanten)	-400	139.400
Tussenrekening salarissen	0	36.800
Rekening-courant verhouding ODBN -BCA		4.400
Totaal kortlopende schulden	3.038.600	3.733.500

4.2.2.7 Overlopende passiva**€ 1.467.100**

De in de balans opgenomen post overlopende passiva op het eind van 2018 is als volgt te specificeren:

Omschrijving Bedragen in € 1	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2018
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde Verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.303.300	990.300
- De van De Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	86.200	456.600
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-3.500	20.200
Totaal overlopende passiva	3.386.000	1.467.100

Verplichtingen

Het bedrag van € 990.300 aan nog te betalen bedragen per eind 2018 is als volgt te specificeren:

- Diverse nog te betalen facturen ODBN € 291.100
- Diverse nog te betalen facturen BCA € 337.500
- Suppletie BTW aangifte 2018 € 361.700

Vooruitontvangen bedragen EU en NL overheidslichamen

De post vooruitontvangen bedragen op het eind van 2018 is als volgt te specificeren:

Omschrijving Bedragen in € 1	Boekwaarde 31-12-2017	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-2018
Bijdrage provinciale opdracht	0	340.000	0	340.000
Project zwerfafval	86.200	116.600	86.200	116.600
Totaal vooruitontvangen bedragen	86.200	456.600	86.200	456.600

Overige vooruitontvangen bedragen

De te verrekenen bedragen hebben betrekking op enkele te verrekenen salariscomponenten en huishoudelijk afval.

4.3 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten alsook op verplichtingen die slechts voor een jaar of korter zijn aangegaan en ultimo jaar nog voortduren. In verband met de relevantie zijn in dit overzicht uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen, waarbij de verplichting een totale waarde van € 25.000 overstijgt. Het gaat daarbij om de volgende posten:

Huisvesting

Voor de huisvesting Victorialaan 1b-g te 's-Hertogenbosch is een meerjarig huurovereenkomst afgesloten. De verplichting per einde balansdatum 2018 betreft € 210.000.

4.4 Toelichting op overzicht van baten en lasten 2018

In dit onderdeel van de financiële jaarverantwoording wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de belangrijkste verschillen zijn in de programma's tussen de herziene begroting en de realisatie in 2018.

4.4.1 Programma Fysieke leefomgeving

Programma Fysieke leefomgeving Bedragen in € 1	Begroting 2018	Herziene begroting 2018	Rekening 2018	Vershil
Inzet personeel	10.547.000	12.655.000	12.672.300	-17.300
Inzet bedrijfsmiddelen	0	108.000	135.400	-27.400
Totaal lasten	10.547.000	12.763.000	12.807.700	-44.700
Basistaken (werkprogramma)	8.716.000	11.062.400	10.984.700	-77.700
Verzoektaken (werkprogramma)	5.910.700	7.194.700	7.078.600	-116.100
Aanvullende verzoektaken	1.329.300	403.000	221.200	-181.800
Collectieve taken	628.000	628.000	628.000	0
Overige regionale programma's	331.000	791.500	771.800	-19.700
Sanering verkeerslawaaï	175.000	100.000	6.767.100	6.667.100
Totaal baten	17.090.000	20.179.600	26.451.400	6.271.800
Saldo	6.543.000	7.416.600	13.643.700	6.227.100

Inzet personeel en bedrijfsmiddelen

€ 44.700 nadeel

De lasten binnen dit programma bestaan bijna volledig uit de directe salariskosten voor de medewerkers die belast zijn met de taken betrekking hebben op dit programma. In totaliteit zijn er voor de fysieke leefomgeving 229.456 uren gerealiseerd. In de herziene begroting zijn er voor 2018 228.700 uren geraamd. Per saldo zijn er procentueel 0,3% meer uren ingezet voor het totale programma. De uitgaven voor inzet personeel laat een overschrijding zien van 0,1% ten opzichte van de begrote personeelskosten. De overschrijding in inzet personeel is gelegen in duurdere inhuur tarieven voor inleen. Inzet op werving personeel in het primaire proces heeft prioriteit.

De projectkosten die specifiek worden gemaakt ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden in het primaire proces voor een project worden doorbelast aan de deelnemers bij het project waartoe deze kosten gemaakt zijn. Deze kosten worden gesaldeerd met de baat die er tegen over staat.

De uitgaven die onder inzet bedrijfsmiddelen verantwoord worden zijn onder andere de uitgaven voor Samen Sterk in Brabant a € 80.500. Het gaat hier om vervoermiddelen, kleding en aanschaf materialen die noodzakelijk zijn voor Samen Sterk in Brabant.

In- en externe projectkosten

De kosten voor in- en externe projecten bedragen over 2018 in totaal € 483.400. Aangezien deze kosten nagenoeg volledig worden doorbelast aan deelnemers en andere partijen is hiervoor in de begroting geen raming opgenomen.

In onderstaande tabel zijn de projectkosten over 2018 (excl. personele inzet) gespecificeerd naar diverse hoofdgroepen, waarbij tevens is aangegeven op welke wijze de doorbelasting heeft plaatsgevonden.

Omschrijving project	Werkelijk 2018	Wijze van doorbelasting
Directe projectkosten bodemonderzoek	17.012	Facturering aan betreffende deelnemers
Directe projectkosten crisisbeheersing	19.638	Middels vergoeding voor Crisisbeheersing
Directe projectkosten bij zaken	352.084	Facturering naar betreffende deelnemers
Directe projectkosten collectieve taken	14.175	Uit vaste vergoeding collectieve taken
Directe projectkosten SSiB	80.519	Uit vaste bijdrage SSiB van deelnemers
Totale kosten directe projectkosten	483.427	

Bijdrage deelnemers**€ 395.300 nadeel**

De bijdrage van de deelnemers is onder te verdelen in vier componenten, namelijk:

a. Basis- en verzoektaken, lagere opbrengst	€ -193.800
b. Aanvullende opdrachten, lagere opbrengst	€ -181.800
c. Collectieve taken	€ 0
d. Overige	€ -19.700

Bijdragen basis- en verzoektaken € 193.800 nadeel

Aan basis en verzoektaken is in totaliteit € 193.800 minder aan bijdragen ontvangen dan begroot. Het verschil voor basistaken en verzoektaken is beperkt, te weten respectievelijk 0,7% en 1,6% van het begrote bedrag. Het werkelijke aantal vergunningen op jaarbasis zal altijd een verschil laten zien met de te verwachten aantallen. Naast het verschil van aantal vergunningen op jaarbasis is er ook een verschil in kwalitatieve zin van de declarabele uren. Afrekening vindt plaats op functioneel tarief en bij de begroting is uitgegaan van een gemiddeld tarief. Gemiddeld genomen zijn werkzaamheden tegen een lager functioneel tarief uitgevoerd dan begroot.

Aanvullende opdrachten € 181.800 nadeel

Naast de werkprogramma's van de deelnemers zijn er ook aanvullende opdrachten uitgevoerd. Deze aanvullende opdrachten beperken zich niet tot de deelnemers van de ODBN. Ook voor andere (overheids-)instanties voert de ODBN opdrachten uit. Deze waren geraamd op € 403.000. Ruim de helft hiervan is gerealiseerd. Voor dit deel van de omzet heeft niet automatisch de tariefbijstelling van ruim 12% plaatsgevonden. Hierdoor is de realisatie achtergebleven bij de raming.

Collectieve taken € 0

Binnen de collectieve taken is een vast bedrag per deelnemer ontvangen dat aansluit bij het begrote bedrag.

Overige € 19.700 nadeel

Het overige verschil betreft een lagere bijdrage overige regionale programma's € 19.700. De overige regionale programma's zijn het SSiB en crisisbeheersing. Het nadeel wordt gerealiseerd doordat crisisbeheersing niet kostendekkend is.

Sanering verkeerslawaaai**€ 6.667.100 voordeel**

Per saldo is een voordeel gerealiseerd op sanering verkeerslawaaai. Dit wordt veroorzaakt door een lagere bijdrage sanering verkeerslawaaai (€ 59.200) en door een vrijval van de voorziening ISV (€ 6.726.300). De voorziening is oorspronkelijk gevormd voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden ten behoeve van geluidswerende maatregelen. ODBN heeft echter geen terugbetalingsverplichting aan de oorspronkelijke subsidiegever. Om deze redenen is op grond van artikel 44 van het Besluit Begroting en Verantwoording geen grondslag voor een voorziening.

Het is daarom noodzakelijk om deze voorziening te laten vrij vallen ten gunste van het exploitatie resultaat 2018. Bij de bestemming van het resultaat wordt voorgesteld de vrijval voorziening om te zetten naar een bestemmingsreserve.

4.4.2 Programma Afvalinzameling en verwerking

Programma Afvalinzameling en -verwerking Bedragen in €1	Begroting 2018	Herziene begroting 2018	Rekening 2018	Verschil
Inzet personeel	296.000	404.000	369.700	34.300
Inzet bedrijfsmiddelen	61.000	118.000	299.000	-181.000
Milieustraten	1.553.000	559.000	610.300	-51.300
Inzamel middelen	0	323.000	378.800	-55.800
Ophalen afval	1.867.000	1.882.000	1.953.400	-71.400
Afvalstromen	2.412.000	3.883.000	3.659.500	223.500
Zwerfafval	109.000	109.000	115.400	-6.400
Totaal lasten	6.298.000	7.278.000	7.386.100	-108.100
Bijdragen deelnemers (inwoners)	1.838.000	2.485.300	2.485.300	0
Bijdragen deelnemers (uren)	1.867.000	1.867.000	1.867.000	0
Bijdragen kunststofverpakkingen	1.491.000	1.491.000	1.491.000	0
Bijdragen zwerfafval	109.000	109.000	115.400	6.400
Directe bijdragen inw/derden	1.150.000	1.175.000	1.197.600	22.600
Beheer stortplaatsen	39.000	39.000	54.100	15.100
Vrijval voorziening tariefzakken	0	0	435.500	435.500
Totaal baten	6.494.000	7.166.300	7.645.900	479.600
Saldo	196.000	-111.700	259.800	371.500

Het programma Afvalinzameling en verwerking bestaat de onderdelen Bestuurscommissie afval inzameling en de voormalig RMB taken. Dit zijn het beheer van de stortplaats Voorste Heide Oss en de voormalig stortplaats Uden.

De indeling van dit programma kent een iets andere indeling, maar meer op de BCA toegespitste indeling dan in 2017.

- Inzet personeel is op basis van het aantal gerealiseerde uren tegen loonsom doorbelast.
- Onder de inzet bedrijfsmiddelen is het gedeelte overhead verantwoord. Dit gedeelte is eveneens in het functionele tarief opgenomen in de herziene programma begroting voor 2018.

De BCA heeft in oktober 2018 haar herziene begroting goedgekeurd. In de herziene begroting voor de BCA is de tariefsverhoging niet opgenomen die de ODBN heeft verwerkt in de herziene begroting voor 2018 (vastgesteld in december 2018). Het programma afvalinzameling en verwerking kent een voordelig resultaat van € 371.500.

Het voordeel op dit programma wordt veroorzaakt door de volgende componenten:

Omschrijving	Verschil	
Hogere kosten inzet personeel en overheadkosten door bijgestelde tarieven in de herziene begroting 2018 en de doorbelasting van gerealiseerde uren	€ 146.700	N
Hogere kosten milieustraten door o.a. hogere afschrijvingslasten, huur gebouwen	€ 51.300	N
Hogere kosten inzamel middelen, meer kosten PMD zakken en meer vraag naar grote 240 liter GFT containers.	€ 55.800	N
Hogere kosten ophalen afvalstromen door verschuiving uitgaven hergebruik van goederen naar de rubriek ophalen afvalstromen.	€ 71.400	N
Lagere kosten afvalstromen door lagere tarifiering milieustraten per 1 augustus en lagere verwerkingskosten voor de afvalstromen	€ 223.500	V
Hogere opbrengst diverse afvalstromen (BCA)	€ 22.600	V
Hogere onttrekking voorziening voor beheer stortplaatsen	€ 15.100	V
Hogere opbrengst door vrijval voorziening tariefzakken	€ 435.500	V
Totaal	€ 371.500	V

4.4.3 Programma Crisis- en klachtenbeheer (vervallen)

Programma	Begroting	Herziene	Rekening	Verschil
Crisis- en klachtenbeheer	2018	begroting	2018	
Bedragen in € 1		2018		
Inzet personeel	27.000	-	-	-
Inzet bedrijfsmiddelen	-	-	-	-
Totaal lasten	27.000	-	-	-
Bijdragen deelnemers	40.000	-	-	-
Totaal baten	40.000	-	-	-
Saldo	13.000	-	-	-

Dit programma is ondergebracht bij fysieke leefomgeving en wordt niet meer als een apart programma gezien. De begroting is bij de herziene begroting in deze tabel op nul gesteld en opgevoerd onder fysieke leefomgeving,

4.4.4 Programma Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018	Verschil
Bedragen in €1				
Inzet personeel (bedrijfsvoering)	4.346.000	4.174.000	4.736.200	-562.200
Opleidingen	235.000	240.000	283.300	-43.300
Dienstreizen / woon-werk	335.000	282.000	415.600	-133.600
Overig (personeel)	147.000	181.000	224.400	-43.400
Organisatie	141.000	103.000	87.600	15.400
Huisvesting	482.000	544.000	431.800	112.200
Kantoor	338.000	275.000	300.600	-25.600
Informatisering / automatisering	435.000	855.000	841.600	13.400
Vervoermiddelen	29.000	32.000	39.800	-7.800
Extern onderzoek / advies	65.000	86.000	89.600	-3.600
Afschrijvingen	811.000	542.000	557.300	-15.300
Reguliere organisatieontwikkeling	279.000	285.000	270.700	14.300
Meerjarenontwikkelplan (MJOP)	0	621.500	640.900	-19.400
Diversen (=Attero)*	0	0	3.197.200	-3.197.200
Subtotaal bedrijfsvoering	7.643.000	8.220.500	12.116.600	-3.896.100
Treasury	10.000	0	0	0
Onvoorzien	100.000	100.000	0	100.000
Totaal lasten	7.753.000	8.320.500	12.116.600	-3.796.100
Detachering personeel	176.000	150.000	117.400	-32.600
Bijdrage garantiesalarissen	112.000	100.000	93.300	-6.700
Diversen (inclusief Attero)*	32.000	0	4.745.800	4.745.800
Organisatieontwikkeling	0	0	0	0
Subtotaal bedrijfsvoering	320.000	250.000	4.956.500	4.706.500
Treasury	81.000	0	0	0
Totaal baten	401.000	250.000	4.956.500	4.706.500
Saldo	-7.352.000	-8.070.500	-7.160.100	910.400

* Voor de toelichting omtrent de afwijking Attero verwijzen we naar de toelichting op de balans, 4.2.2.4 Voorzieningen.

Hieronder worden de grootste verschillen toegelicht ten opzicht van de herziene begroting 2018.

Personele kosten**€ 605.500 nadeel**

Het nadelige resultaat op de post personeel in het programma bedrijfsvoering is te specificeren in:

- Loonsom, nadeel van € -703.200
- Inhuur personeel van derden, voordeel van € 141.000
- Opleidingskosten, nadeel van € -43.300

Loonsom

Bij het opstellen van de herziene begroting is uitgegaan van een formatieve bezetting van 160 fte en een inhuur van 65 fte. De werkelijke bezetting van personeel in loondienst was 175 fte. De inhuur kwam uit op 56 fte. Het nadelige verschil in loonsom voor bedrijfsvoering ontstaat omdat niet alle geplande uren door te belasten zijn aan de programma's en de kosten blijven hierdoor achter op het programma bedrijfsvoering.

Inhuur personeel

De vacatureruimte over 2018 was 65 fte. Om deze personele onderbezetting op te vangen, is in 2018 een groot aantal tijdelijke krachten ingehuurd voor een totaal bedrag van € 5.380.900. Ten opzichte van het geraamd inhuurbudget van ruim € 5.246.000 (inclusief budget ter vervanging bij ziekte) leidt dit voor de ODBN als geheel tot een overschrijding van € 134.900.

De gemiddelde tarieven voor externe inhuur lagen hoger dan begroot. Hierdoor is ondanks een lager inhuurvolumen per saldo toch een nadeel op de post externe inhuur ontstaan.

Deze overschrijding van € 134.900 is als volgt onder te verdelen:

- Inhuur programma's (primair proces) € -275.900
- Inhuur bedrijfsvoering € 141.000

Formatie en bezetting 2018	Herz Begr 2018	%	Realisatie 2018	%
Primair proces	174,7	78%	179,2	77%
Overhead	50,3	22%	52,4	23%
Totaal	225,0	100%	231,6	100%
<i>Personeel in dienst</i>	<i>160,2</i>	<i>71%</i>	<i>175,2</i>	<i>76%</i>
<i>Externe inhuur</i>	<i>64,8</i>	<i>29%</i>	<i>56,4</i>	<i>24%</i>

De hogere opleidingskosten worden veroorzaakt door enkele loopbaantrajecten die niet volledig waren geraamd. Hiermee is voorkomen dat er in de toekomst wachtgeldverplichtingen zijn ontstaan.

Dienstreizen / Woon - werkreizen

€ 133.600 nadeel

Binnen de dienstreizen en de kosten voor woon werkverkeer is een overschrijding gerealiseerd door een te lage inschatting van het begroot bedrag bij de herziene begroting.

Huisvestingskosten

€ 112.200 voordeel

In 2018 is de beslissing genomen om beide huisvestingslocaties te integreren op één locatie. De keuze is gevallen op de locatie De Vliert in 's-Hertogenbosch. Omdat de huisvesting in Cuijk een gekocht pand is dient er een onderhoudsvoorziening te worden opgebouwd voor groot onderhoud. In 2018 is aan deze voorziening geen dotatie meer toegevoegd omdat de ODBN geen groot onderhoud meer gaat uitvoeren aan deze huisvesting. Daarnaast is regulier onderhoud in Cuijk op een lager level gezet vooruitlopend op de aanstaande verkoop.

Post onvoorzien

€ 100.000 voordeel

Er zijn in het boekjaar 2018 geen onvoorziene uitgaven die ten laste van de post onvoorzien zijn gebracht.

Diversen

Het resultaat op de post diversen wordt vooral gerealiseerd door de verkoop onroerend goed, vrijval van de voorziening groot onderhoud huisvesting en de claim Attero.

Verkoop onroerend goed

€ 884.800 voordeel

Door de verkoop van het onroerend goed aan de Lange Goorstraat te Uden is een opbrengst gegenereerd van € 910.000. Daar tegenover staan incidentele kosten van € 25.200. Dit is een incidenteel voordeel.

Vrijval voorziening groot onderhoud huisvesting

€ 494.500 voordeel

Door de voorgenomen verhuizing van de werkzaamheden van Cuijk naar 's-Hertogenbosch zal naar verwachting eind 2019 de huisvestingslocatie Cuijk in de verkoop komen. De gevormde voorziening voor groot onderhoud wordt daardoor overbodig. De voorziening valt vrij in de exploitatie als incidentele baten.

Claim Attero**€ 3.172.000 voor- en nadeel**

De claim van Attero wordt verantwoord onder de post “diversen” bij zowel de baten als lasten. Dit beeld ontstaat doordat de claim Attero einde boekjaar als schuld en vordering is opgenomen in het boekwerk, € 3.172.000. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar de toelichting op de balans.

Overige**€ 58.100 voordeel**

Resteert nog een voordeel van 58.100 diverse verschillen baten en lasten in het jaar 2018.

4.5 Incidentele baten en lasten

Hieronder treft u de grootste verschillen aan in de incidentele baten en lasten. Deze zijn verdeeld naar de programma's.

Omschrijving	Lasten / Baten	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil	
Programma: Fysieke leefomgeving		0	-6.726.300	6.726.300	V
Vrijval voorziening ISV	Baten	0	-6.726.300	6.726.300	V
Programma: Afvalinzameling en -verwerking		-39.000	-489.600	450.600	V
Hogere onttrekking voorziening voor beheer stortplaatsen	Baten	-39.000	-54.100	15.100	V
Vrijval voorziening tariefzakken	Baten	0	-435.500	435.500	V
Programma: Crisis- en klachtenbeheer (vervallen)		0	0	0	
Niet van toepassing	Lasten / Baten	0	0	0	
Programma: Bedrijfsvoering		906.500	-467.700	1.374.200	V
Vrijval onderhoudsvoorziening pand Cuijk	Baten	0	-494.500	494.500	V
Reguliere organisatie ontwikkeling	Lasten	285.000	270.700	14.300	V
Meerjarig Ontwikkel Plan (MJOP)	Lasten	621.500	640.900	-19.400	N
Opbrengst verkoop onroerend goed	Lasten / Baten	0	-884.800	884.800	V
Claim attero 2015 & 2016	Lasten	0	3.172.000	-3.172.000	N
Claim attero 2015 & 2016	Baten	0	-3.172.000	3.172.000	V
Storting en onttrekkingen reserves		-1.139.200	-1.139.200	0	
Storting Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	Lasten	250.900	250.900	0	
Onttrekking Algemene reserve	Baten	-250.900	-250.900	0	
Onttrekking Bestemmingsreserve Sociaal Beleidskader (SBK)	Baten	-85.100	-85.100	0	
Onttrekking Bestemmingsreserve Regionaal Samenwerkingsbudget	Baten	-7.900	-7.900	0	
Onttrekking Bestemmingsreserve BCA	Baten	-139.700	-139.700	0	
Onttrekking Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	Baten	-906.500	-906.500	0	
		-271.700	-8.822.800	8.551.100	V

4.6 Financieel overzicht per taakveld BBV

Overzicht per taakveld		Rekening Uitgaven 2018	Rekening Inkomsten 2018	Rekening Saldo 2018
Taakveld	Omschrijving taakveld			
0.1	Bestuur	61.100	0	61.100
0.10	Mutaties reserves	250.900	1.390.100	-1.139.200
0.4	Overhead	8.858.300	210.700	8.647.600
0.8	Overige baten en lasten	3.197.200	5.143.200	-1.946.000
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	21.300	-21.300
2.1	Verkeer en vervoer	115.400	115.400	0
7.3	Afval	7.270.700	7.133.200	137.500
7.4	Milieubeheer	12.807.700	26.430.000	-13.622.300
	Totaal	32.561.300	40.443.900	-7.882.600

De programmabegroting 2018 heeft naast een programma's Fysieke leefomgeving, Afvalinzameling en verwerking en Crisis- en klachtenbeheer de posten Bedrijfsvoering (Overhead) en Onvoorzien. De programma's zijn onderverdeeld in meerdere budgetten uitgesplitst in unieke grootboeknummers. Deze unieke grootboeknummers zijn vervolgens toebedeeld aan de taakvelden, conform de regeling van Ministerie van BZK en Iv3- informatievoorschrift 2017. De uitvoeringsinformatie is een overzicht van toedeling van de gerealiseerde baten en lasten van programma's naar de betreffende taakvelden. Op basis van de indeling in deze structuur in het financiële informatiesysteem worden de rapportages ten behoeve van regeling Iv3 gevuld.

4.7 Overzicht aanwending post onvoorzien

Er zijn in het boekjaar 2018 geen onvoorziene uitgaven die ten laste van de post onvoorzien zijn gebracht.

4.8 Declarabiliteit

Het totale opdrachtvolume van de werkzaamheden van de ODBN over 2018 is gebaseerd op de meest actuele vastgestelde werkprogramma's over 2018 en de afspraken in de regionale programma's. Het werkprogramma is de contractafspraken tussen ODBN en de individuele deelnemers per jaar. Hierin zijn de uren verdeeld naar de taakvelden en projecten. Op basis van deze werkprogramma's en de overige regionale werkzaamheden is een berekening gemaakt van het totaal aantal benodigde declarabele uren.

In onderstaande tabel treft u de gerealiseerde uren aan per taakveld ten opzichte van de in de herziene begroting geraamde uren.

	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Programma's 2018	2018	2018
Totaal basistaken	123.550	127.863
Totaal verzoektaken	80.350	78.900
Aanvullende opdrachten	9.000	8.411
<i>Totaal individuele opdrachten</i>	<i>212.900</i>	<i>215.174</i>
collectieve taken	6.280	5.702
samen sterk in brabant	8.920	7.836
sanering verkeerslawaaï	400	746
klachten / crisispiket	200	0
<i>Totaal regionale programma's</i>	<i>15.800</i>	<i>14.284</i>
Programma Fysieke Leefomgeving	228.700	229.458
bestuurscommissie afvalinzameling	6.500	6.972
vereniging van contractanten	400	312
beheer en nazorg stortplaatsen	400	228
Programma Afvalinzameling / verwerking	7.300	7.512
TOTAAL 2018	236.000	236.970

De gerealiseerde uren voor de primaire processen sluiten aan bij de geraamde uren in totaliteit. Onderlinge verschuivingen zijn zichtbaar tussen basis en verzoektaken. De verschuiving vindt plaats door verschil van inzicht in tot welk taakveld een taak behoort. Binnen de BCA zijn meer uren gerealiseerd omdat de administratieve taken voor de BCA zijn toegerekend aan dit onderdeel.

Beschikbare declarabele uren

De totale personeelsformatie voor het boekjaar 2018 is met de programma's doorgerekend. Van deze totale aanwezige formatie van 232 fte is 179 fte inzetbaar geweest voor het primaire proces. De formatie voor het primaire proces is declarabel inzetbaar. De overige 53 fte betreft medewerkers, die ondersteunend zijn aan het primaire proces. Deze formatie bestaat uit de directie, management, medewerkers bedrijfsvoering en ondersteuning. Hiermee bedraagt de personele overhead dus 23 % van de totale formatie.

De declarabele uren over 2018 geven het volgende beeld:

Capaciteit aantal uren	Raming, na wijziging	Werkelijk 2018	Vershil
Vast personeel	171.000	180.000	9.000
Inhuur personeel	65.000	57.000	-8.000
Totaal declarabel	236.000	237.000	1.000
<i>Gem. aantal uren declarabel per fte vast personeel</i>	<i>1.350</i>	<i>1.322</i>	<i>-28</i>

De bovenstaande tabel geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

1. In totaal is het aantal gedeclareerde uren (door vaste medewerkers en externe inhuur) 1.000 uren hoger dan waarmee bij de herziening van de begroting 2018 was uitgegaan.
2. De declarabiliteit van vast personeel (1.322 uren) lag in 2018 hoger dan in 2017 (1295). De doelstelling waarmee in 2018 werd gerekend is echter niet gehaald. Omdat een grote groep agrarische toezichthouders intern is opgeleid heeft dit voor deze groep en de begeleiders (mentoren en buddy's) tot minder declarabele uren geleid.

Dit komt overeen met ongeveer 4.800 uren (ruim 3,6 fte). Daarnaast vergt ook het inwerken van nieuwe medewerkers en de steeds wisselende inzet van inhuurkrachten veel extra tijd. Het totale efficiencyverlies is van tijdelijke aard en komt overeen met een capaciteit van 6,6 fte. Als gevolg van individuele loopbaantrajecten waren de opleidingskosten in 2018 hoger dan begroot. Hiermee is voorkomen dat er in de toekomst wachtgeldverplichtingen zijn ontstaan. Dit alles tezamen leidt tot een nadeel op de post 'personeel' van € 605.500.

3. Ten gevolge van dit efficiencyverlies als gevolg van het opleiden van nieuw personeel ligt de gemiddelde declarabiliteit onder de norm. Zonder dit verlies had de ODBN de declarabiliteitsnorm wel gerealiseerd.

4.9 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi) publieke sector dienen wettelijke genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd over de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publiek en semipublieke sector. De ODBN is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionarissen op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Het bezoldigingsmaximum voor 2018 is bepaald op een bedrag van € 189.000 op jaarbasis (voor 2017 was dit € 181.000).

Bedragen x € 1		J.A.J. Lenssen
Functiegegevens ⁵		Algemeen Directeur
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2018		1 jan t/m 31dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷		1,0 fte
Dienstbetrekking? ⁸		ja
Bezoldiging ⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 111.726
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 17.785
Subtotaal		€ 129.511
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰		€ 189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹		€ 0
Totale bezoldiging		€ 129.511
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³		N.v.t.
Gegevens 2017 ¹⁰		
bedragen x € 1		J.A.J. Lenssen
Functiegegevens ⁵		Algemeen Directeur
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2017		01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷		1,0 fte
Dienstbetrekking? ⁸		ja
Bezoldiging ⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 112.682
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 15.636
Subtotaal		€ 128.318
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰		€ 181.000
Totale bezoldiging		€ 128.318

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De WNT normen gelden ook voor ingehuurd topfunctionarissen. De ODBN kende in 2018 een toegevoegd interim bestuurder welke onder de WNT dient te worden verantwoord.

bedragen x € 1	P van Vugt	
Functiegegevens ³	Toegevoegd DB lid	
Kalenderjaar ⁴	2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/05 - 31/12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁵	8	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar ⁶	€ 182	€ 176
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁷	€ 9.600	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ⁸	€ 76.804	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief? ⁹	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 52.750	0
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ¹⁰	€ 52.750	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 52.750	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	

Toezichthoudende topfunctionarissen

Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

Andere WNT-instellingen

Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Topfunctionaris met een bezoldiging van € 1.700 of minder

In onderstaande tabel zijn de leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur weergegeven. De DB en AB leden van de ODBN ontvangen geen bezoldiging c.q. vergoeding

Functie	Naam	Dienst verband	Duur functie in boekjaar*	Omvang Dienst verband	Beloning	Vaste en variabele onkosten vergoeding	Voorziening betaling	Bezoldiging 2018	Bezoldiging 2017
Bestuurslid DB+AB, tevens voorzitter	Dhr. M.J. van Merwerode	Nee	6 mnd**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB, tevens voorzitter	Dhr. M.C. Bakermans	Nee	6 mnd***	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB	Dhr. P.F.W.M. Pennings	Nee	DB 6 mnd** + AB 12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB	Dhr. G.M.P. Stoffels	Nee	DB 6 mnd** + AB 12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB	Dhr. J.J. C. van den Hout	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB	Dhr. J.L.E.M.H. van der Schoot	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB	Dhr. H.J.M.P.M. van den Bogaard	Nee	DB 6mnd*** + AB 12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB	Dhr. G.W. Bollen	Nee	6 mnd***	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Mevr. I.D.A.M. Voncken	Nee	6 mnd**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. P. Van Dieperbeek	Nee	6 mnd**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. B.J. Peters	Nee	6 mnd***	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. J.W.F. Hoskam****	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. T.A.M. van de Loo****	Nee	6 mnd**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. M.R.G. Buijsse	Nee	6 mnd***	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. J.G.M. van den Boogaart	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. J.E.P.M. van den Brand	Nee	4 mnd**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. M. Vromans	Nee	8 mnd***	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. B. Brands	Nee	6 mnd**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. E.H.J.M. Mathijssen	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. F. van Lankvelt	Nee	8 mnd***	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. P.I.M.H. Stevens	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. H. van Wanrooij	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. M.A.W.J.M. Wijdeven	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toegevoegd bestuurder	Dhr. P.A. van Vugt		8 mnd						

* wijziging bestuur i.v.m. gemeenteraadsverkiezingen

** bestuur 1^e half jaar

*** bestuur 2^e half jaar

**** toegevoegd DB – leden 1^e half jaar

4.10 Bijdrage deelnemers

Deelnemer	Programma 1 Basistaken	Programma 1 Verzoektaken	Programma 1 Collectieve taken	Programma 1 Klachtenregeling	Programma 1 SSiB	Programma 2 BCA	Totaal bijdrage 2018
Provincie Noord Brabant	2.307.600	5.088.600	155.500	0	45.000	0	7.596.700
Gemeente Bernheze	667.900	181.600	22.700	2.700	7.500	0	882.400
Gemeente Boekel	267.500	27.800	7.800	900	0	602.200	906.200
Gemeente Boxmeer	545.000	72.000	21.500	2.600	7.500	1.722.300	2.370.900
Gemeente Boxtel	307.200	49.200	23.000	2.800	7.500	0	389.700
Gemeente Cuijk	681.600	110.500	18.500	2.200	7.500	1.456.800	2.277.100
Gemeente Grave	160.700	24.200	9.300	1.100	7.500	766.300	969.100
Gemeente Haaren	280.400	199.500	10.400	1.300	7.500	0	499.100
Gemeente Landerd	387.400	245.700	11.500	1.400	7.500	0	653.500
Gemeente Meierijstad	1.273.100	447.000	59.900	7.200	7.500	0	1.794.700
Gemeente Mill & Sint Hubert	280.800	30.000	8.100	1.000	7.500	678.600	1.006.000
Gemeente Oss	1.560.600	279.900	67.800	8.100	7.500	0	1.923.900
Gemeente 's-Hertogenbosch	891.000	146.000	114.400	0	7.500	0	1.158.900
Gemeente Sint Anthonis	548.200	117.000	8.700	1.000	7.500	732.400	1.414.800
Gemeente Sint Michielsgestel	289.200	17.700	21.400	2.600	7.500	0	338.400
Gemeente Uden	699.700	195.100	31.100	3.700	7.500	0	937.100
Gemeente Vught	70.100	2.000	19.600	2.400	7.500	0	101.600
Doorbelaste projectkosten	-233.300	-136.100	0	0	-19.700	0	-389.100
Diversen	0	202.000	16.800	0	593.000	1.235.700	2.047.500
TOTAAL	10.984.700	7.299.700	628.000	41.000	730.800	7.194.300	26.878.500

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018 van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) te Cuijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking ten aanzien van de rechtmatigheid' een in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 december 2018.

De jaarrekening bestaat uit

1. de balans per 31 december 2018;
2. het overzicht van baten en lasten over 2018;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons goedkeurend oordeel ten aanzien van de getrouwheid en de basis voor ons oordeel met beperking ten aanzien van de rechtmatigheid

Op de programma's 'Fysieke leefomgeving', 'Afvalinzameling en verwerking' en 'Bedrijfsvoering' zijn in totaal € 770.500 meer lasten verantwoord dan is opgenomen in de gewijzigde begroting 2018. De overschrijding van deze lasten hebben wij overeenkomstig de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV aangemerkt als een begrotingsonrechtmatigheid.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 december 2018 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende geschikt is als basis voor ons oordeel ten aanzien van de getrouwheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 286.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwantitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 december 2018.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 december 2018 en het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

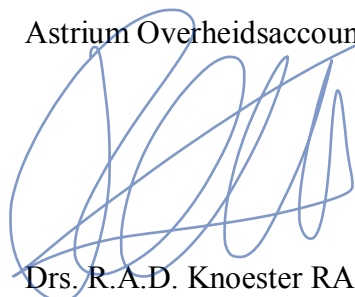
Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 11 april 2019

Astrium Overheidsaccountants B.V.

A large, stylized blue ink signature, likely belonging to Drs. R.A.D. Knoester RA, written over the company name.

Drs. R.A.D. Knoester RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A smaller, stylized blue ink signature or mark, likely a paraaf (signature) for authentication purposes.

IV BIJLAGE

1. RISICOPROFIEL PER 31 DECEMBER 2018

Risicoprofiel ODBN per 31 december 2018

Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Kans	Karakter risico	Effect 2018	Effect 2019	Effect 2020	Totaal
Uitvoering								
Planning & beheersing (aanvullend) opdrachtvolume	Volume opdrachten in overeenstemming met expertise (vast) personeel	€ 400.000	25%	I	€ 100.000	€ 50.000		€ 150.000
Verschil van inzicht over facturen opdrachtgever-opdrachtnemer	Facturatie middels bevoorschotting en eindafrekening (cf. DVO)	€ 400.000	25%	I	€ 100.000			€ 100.000
Organisatie & Personeel								
Uitvoering MJOP	Strakke regie en capaciteit	€ 300.000	50%	I	€ 150.000	€ 75.000	€ 37.500	€ 262.500
Ziekteverzuim	Actieve monitoring en aandacht	€ 200.000	25%	I	€ 50.000	€ 25.000		€ 75.000
Strengere eisen over informatiebeveiliging	Opstellen plan ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en dataleaks	€ 200.000	25%	I	€ 50.000	€ 25.000		€ 75.000
Werving & selectie	Actieve benadering nieuw personeel ter invulling vacatures	€ 400.000	50%	S	€ 200.000	€ 100.000	€ 50.000	€ 350.000
Nieuwe huisvesting ODBN	Nog niet alle (financieel) gevolgen van nieuwe kantoorlocatie zijn bekend	€ 500.000	50%	I		€ 250.000	€ 125.000	€ 375.000
Juridisch								
Boekwaarde kantoorpand Cuijk hoger dan marktwaarde	Onderhoudsvoorziening omzetten in risicoreserve	€ 700.000	75%	I			€ 525.000	€ 525.000
					€ 650.000	€ 525.000	€ 737.500	€ 1.912.500

2. SAMENWERKING OMGEVINGSDIENST BRABANT

Jaarverslag

1. Inleiding

In Noord-Brabant zijn drie omgevingsdiensten, de ODZOB, ODBN en OMWB, met ieder hun eigen werkgebied en een grotendeels overeenkomstig takenpakket. Op het gebied van uitvoering, bedrijfsvoering, management en externe contacten wordt sinds het ontstaan van de omgevingsdiensten in 2013 steeds intensiever samengewerkt. Het 3-directeuren (3D)overleg van de diensten vervult een belangrijke regierol in deze samenwerking.

Het doel van deze samenwerking is driedelig:

- a. Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening
- b. Het vergroten van de doelmatigheid van de diensten
- c. Goede communicatie onderling en met relevante externe organisaties

Het 3-directeurenoverleg komt acht keer per jaar bijeen en wordt daarbij ondersteund door drie secretarissen uit de diensten, die vergaderingen voorbereiden en zorgen voor de follow-up.

Het overleg faciliteert de informatie-uitwisseling; de afstemming en de gezamenlijke uitvoering van projecten. Door open met elkaar te communiceren leren de diensten van elkaar. Bovendien worden gezamenlijk onderwerpen verdeeld, waarbij telkens één van de directeuren als trekker verantwoordelijk is.

- *Strategische samenwerkingsagenda 2018*

In 2018 heeft het overleg de directeuren een nieuwe impuls gekregen door het opstellen van een strategische samenwerkingsagenda. De onderstaande agenda is gerealiseerd, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen strategische, inhoudelijke en overige samenwerkings-onderwerpen.

2. Strategische samenwerking

2.1. Implementatie Bor

Het Besluit Omgevingsrecht (Bor) is in 2017 vastgesteld door het rijk. In het Bor is met name het basistakenpakket van de omgevingsdiensten vastgelegd en wordt geregeld dat de bevoegde gezagen er voor zorgen dat er voor de werkgebieden van de omgevingsdiensten een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid wordt vastgesteld.

In dit kader hebben de directeuren gekozen om voor vijf onderwerpen themasessies te beleggen met betrokken projectleiders om verdere afstemming en samenwerking te realiseren:

a. ROK/GUK toezicht- en handhaving

De omgevingsdiensten hebben in samenwerking met de bevoegde gezagen (deelnemers) operationele uitvoeringskaders opgesteld: ROK's (Regionale Operationele Kaders) of GUK (Gemeenschappelijk Uitvoeringskaders, in de regio Midden- en West-Brabant). Inmiddels zijn de Algemene Besturen van de drie omgevingsdiensten akkoord gegaan met deze uitvoeringskaders en zijn deze bekrachtigd door de bevoegde gezagen (of liggen deze ter bekrachtiging voor).

Bij het opstellen van deze uitvoeringskaders zijn dezelfde uitgangspunten geformuleerd, met name een risicogerichte benadering en is dezelfde methodiek voor risicoprioritering gebruikt. De kansen op samenwerking m.b.t. de uitvoeringskaders wordt door directeuren hoog ingeschat. In de themasessie bleek dat er wel verschillen zijn in de bekostigingssystematiek. Afspraak is om 2019 samen uitwerking te geven aan een meerjarige branche- en risicogerichte aanpak, voor nader te bepalen branches.

b. Asbest

Asbest is als basistaak opgenomen in het Bor. Deze taak is relatief nieuw en sterk in ontwikkeling. In de themasessie zijn werkwijzen, taken besproken, waarbij er nog aanzienlijke verschillen bleken te staan in de opdrachtverlening door gemeenten.

De voorbereidingsgroep gaat door als gezamenlijk werkoverleg om de asbest taak door te ontwikkelen en van elkaar te leren.

c. Bodem

Diverse bodemtaken zijn opgenomen in het Bor en worden op vergelijkbare wijze uitgevoerd. In de themasessie is vooral gesproken over de complexe bevoegdheid- en taakverdeling. De komende overdracht in de Wet Bodembescherming (van provincie naar kleinere gemeenten) is besproken in relatie tot nieuwe ontwikkelingen zoals de komst van de omgevingswet (bodemvisie), het intensievere gebruik van de ondergrond, klimaatverandering energietransitie. Deze ontwikkelingen zullen onder de aandacht van de besturen worden gebracht.

d. Ketengericht Milieutoezicht (KMT)

Ketentoezicht heeft als basistaak een duidelijk positie gekregen door het Bor. De bekostiging en taakuitvoering verschilt sterk per gemeente, terwijl het hier om een gezamenlijke bovengemeentelijke basistaak gaat. De uitvoering van deze taak en het overleg daarover met gemeenten zijn sterk ontwikkeling. Afgesproken is dat de drie diensten samen een projectvoorstel opstellen om voor een Brabantbreed ketenproject in de afvalketen.

e. Vergunningverlening

In de afgelopen jaren is er bij veel partijen aandacht gekomen voor het uitvoeringsbeleid vergunningen, denk aan 'ageing', actualisering van vergunningen en meer risicogericht werken en programmeren. In 2018 is in het kader van de provinciale opdracht door de drie diensten een collegiale toets op het thema vergunningverlening uitgevoerd. De aanbevelingen hieruit worden in 2019 door de betreffende toetsclub in een themasessie met de directeurs besproken.

2.2. Samenwerking met de provincie

De provincie is deelnemer in en opdrachtgever van de drie omgevingsdiensten en is een belangrijke gezamenlijke samenwerkingspartner.

a. Implementatie Instrumenteel VTH-kader Omgevingsrecht

In 2018 hebben Provinciale Staten het VTH-kader vastgesteld. Aansluitend hebben projectleiders van de drie omgevingsdiensten i.s.m. de provincie gezamenlijk een meerjarig implementatieplan opgesteld. Het 3D-overleg is in samenspraak met de provincie akkoord gegaan met dit plan. De implementatie gebeurt themagericht door werkgroepen, waar telkens één dienst de trekker is. Bij de implementatie wordt nadrukkelijk geanticipeerd op de komende Omgevingswet.

b. Collegiale toets Vergunningverlening Provincie

De provincie heeft een 'leveranciersbeoordeling nieuwe stijl' ingevoerd, waarin de directeurs verantwoordelijk zijn voor een collegiale toets. Het thema in 2018 was vergunningverlening, zoals hierboven beschreven bij 2.1.e. In 2019 is het thema de invoering van de omgevingswet.

2.3 Omgevingswet

De invoering omgevingswet heeft een grote impact op de werkprocessen en de rol van de omgevingsdiensten. In 2018 hebben de OD's gezamenlijk een Impactanalyse uitgevoerd, deel met de provincie. Er is een gezamenlijk 10-punten actieplan opgesteld en kennis en ervaringen in pilots met gemeenten worden gedeeld.

3. Inhoudelijke samenwerking

In 2018 zijn vier onderwerpen geprioriteerd. De eerste drie van de onderstaande samenwerkingsprioriteiten vallen samen met de speerpunten van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht in Noord-Brabant (BPO).

3.1. Veehouderij

In het 3D-overleg zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van projecten, zoals het iTV-project (intensivering toezicht veehouderij, Brabantbreed) geïnitieerd door de provincie in samenwerking met deelnemende gemeenten. Daarnaast zijn o.a. afspraken gemaakt over de uitvoering van het BPO-speerpunt mestfraude i.s.m. NVWA en over de uitvoering van de Natuurbeschermingswet i.r.t. de Wabo.

3.2 Risicorelevante bedrijven

Voor 240 'net-niet-Brzo bedrijven' is een Brabantbreed project opgestart samen met de drie Brabantse veiligheidsregio's en waterschappen. Uitgangspunt is dat bedrijven eigen verantwoordelijkheid dragen voor het beheersen van veiligheids- en milieurisico's.

Er is een tool ontwikkeld om te beoordelen hoe bedrijven dit invullen en een aangepaste nalevingstrategie.

3.3. Asbestdaken

Vanaf 2014 is er een verbod op asbestdaken groter dan 30 m². Voor Noord-Brabant wordt geraamd dat nog circa 17,5 miljoen m² dakoppervlak gesaneerd moet worden. Er zijn landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal op vele plaatsen samenwerkingsverbanden opgezet, zodat eenieder niet zelf het wiel hoeft uit te vinden en 'open source' gewerkt kan worden.

3.4 Ondermijning

Er is samen met het RIEC en de Taskforce Brabant-Zeeland een projectplan opgesteld. De rol van de omgevingsdiensten ligt vooral op de oog-en-oorfunctie van de medewerkers.

4. Overige samenwerking

4.1 Arbeidsmarktbeleid

De omgevingsdiensten werken samen om hun positie op de krappe arbeidsmarkt te behouden. Naast gezamenlijke werving, voorlichting op beroepsopleidingen, wordt ook samengewerkt op het terrein van opleiding en bijscholing van vergunningverleners en toezichthouders agrarisch.

4.2 Informatie-uitwisseling

Informatietechnologie en digitalisering is een belangrijk strategisch onderwerp voor de 3 drie omgevingsdiensten. In de samenwerking wordt aangesloten bij het TNO-onderzoek 2018 naar de digitalingsmogelijkheden in de VTH-uitvoering Omgevingsrecht, in opdracht van de provincie. In dit kader worden enkele pilots voorbereid (luchtwassers, buitengebied) en de mogelijkheden tot samenwerking worden in kaart gebracht. Hiertoe zal in 2019 een themasessie in 3D worden georganiseerd.

4.3 Samen Sterk in Brabant (SSiB)

In 2018 is door de drie diensten de SSiB-uitvoering ondergebracht bij de ODBN. Er is nu één Brabantbreed team met zeven boa's buitengebied. Hierdoor is er eenduidige aansturing en worden schaal en andere efficiencyvoordelen gerealiseerd.

Verder is er een tweejarige impuls (2019-2020) voor extra toezicht in natuurgebieden, met middelen (€ 2,7 mln) die beschikbaar zijn gesteld door Provinciale Staten.

4.4 Meldkamer

De klachtenmeldingen binnen kantoor tijden zijn door de ODZOB en ODBN en de RUD Zeeland ondergebracht bij de OMWB. De samenwerking van deze diensten met het callcenter voor meldingen buiten kantoor tijden is in 2018 verlengd en loopt 1 januari 2021 af. Met de DCMR worden gesprekken gevoerd over de samenwerking van de Brabantse omgevingsdiensten en RUD-Zeeland voor de intake van klachten buiten kantoor tijden. Ook wordt door de diensten de mogelijkheden onderzocht voor kwalitatieve impuls voor de afhandeling van klachten

4.5. Samenwerking bestuursrecht en strafrecht

Het is van groot belang dat bij milieuovertredingen volgens de Landelijke Handhavingsstrategie wordt opgetreden. Bij ernstige overtredingen is samenwerking met OM en politie van groot belang. Landelijk is voor OM, politie en omgevingsdiensten een convenant gegevensuitwisseling opgesteld om de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen bestuurs- en strafrecht goed en rechtmatig te laten verlopen. In themabijeenkomsten is dit in de Algemene Besturen van de omgevingsdiensten aan de orde gesteld.

In de rondetafelconferentie in januari 2018 zijn over de samenwerking tussen de Brabantse Omgevingsdiensten, politie, OM, Provincie, Waterschappen en vertegenwoordigers van kringen van gemeentesecretarissen afspraken gemaakt, die door ze partners in 2018-2019 worden uitgewerkt. In dit kader is een overlegstructuur ontwikkeld die in 2019 wordt geïmplementeerd.